

English

འགྲོ་བའི་ལོ་ལོ་འཛུགས་ཀྱི་མཁའ་མཚོ།

INTERNATIONAL TIBET YOUTH FORUM

Empowering Voices and Inspiring Action for Tibet's Future

DHARAMSHALA, 2023

བོད་མིའི་སྐྱེ་ག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས།

DEPARTMENT OF INFORMATION AND INTERNATIONAL RELATIONS
CENTRAL TIBETAN ADMINISTRATION

“The passing generation of Tibetans in Tibet have carried the Tibetan movement with their indomitable spirit and the responsibility now befalls the Tibetan youths in exile carrying forward the baton”.

- His Holiness the Great 14th Dalai Lama

བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་

International Tibet Youth Forum
Empowering Voices and Inspiring Action for Tibet's Future
Dharamshala, India

The Department of Information and International Relations of the Central Tibetan Administration is organizing the International Tibet Youth Forum (ITYF) in Dharamshala from 18 to 20 July 2023. The Central Tibetan Administration led by Sikyong Penpa Tsering considers Tibet advocacy as one of the foremost priorities in restoring freedom for Tibet. In its resolute commitment to strengthen, sustain, and advance the Tibetan call for freedom globally, the 16th Kashag has asserted the indispensable role of the Tibetans in exile, with a special focus on youth in exploring their potential and skills in spearheading the global Tibet advocacy movement.

The International Tibet Youth Forum will bring together over a hundred young Tibetan participants and a group of speakers from across the globe, including Australia, Austria, Belgium, Canada, France, Germany, India, Italy, Netherlands, New Zealand, Norway, Poland, Sweden, Switzerland, United Kingdom, and the United States. The forum aims to create a common avenue for the Tibetan youth to exchange ideas, voice their concerns, and discuss challenges and the progressive path forward. Through meaningful discussions, participants will focus on initiating and mobilizing nonviolent advocacy actions in their respective regions by developing personalized region-specific strategies.

Today, our greatest concern is the Chinese government's renewed policy of "consolidating the sense of single Han national identity", China's education policy, suppression, and sinicization of Tibetan Buddhism aimed at the extermination and sinicization of the Tibetan culture, language, religion, and way of life, and the destruction of Tibet's pristine ecology. There is an urgent need more than ever before to reverse the Chinese government's misguided policy on Tibet. Otherwise, it will result in irreversible damage to the Tibetan identity, natural environment, peace, and stability in the subcontinent.

At the same time, the Tibetan community in the diaspora is undergoing significant social and demographic changes. As of Today, Tibetans are

spread around the world and have established Tibetan organizations in at least 20 countries. While these changes bring about their own set of challenges, they also present a unique advantage. As citizens of their host countries, with their deep integration into the international community and a comprehensive understanding of the local languages and governance structures, Tibetans are presented with an exceptional opportunity to actively engage in mobilizing international support for Tibet in their respective regions. In light of these circumstances, CTA recognizes that it is more crucial than ever to nurture Tibetan youth as future leaders who will become the vanguards of the Tibetan movement in securing the future of Tibet.

The three-day forum will commence by providing an overview of the historical significance of Tibet and its unique Tibetan cultural and traditional identity, followed by in-depth discussions on the pressing situation within Tibet and the transformative journey of the exiled Tibetan community under the benevolent leadership of His Holiness the Dalai Lama. Moreover, this forum will impart strategic and advocacy tactical skills necessary to channel the participants' efforts into effective advocacy tools and networks. The forum will provide ample opportunity for the participants to establish a close-knit network of Tibetan youth and engage in meaningful group discussions in understanding the scope, challenges, and opportunities while outlining a region-specific plan of action. The International Tibet Youth Forum will conclude with the adoption of a Forum declaration.

Through such endeavors, we aim to foster a resilient cohort of young Tibetan leaders capable of spearheading, upholding, and empowering the Tibetan freedom movement toward a meaningful, long-lasting, and negotiated resolution to the protracted Sino-Tibet conflict, driven by unwavering principles and a commitment to safeguarding Tibet's future.

Forum Schedule

**Venue: D'Polo Club and Spa Resort, Dharamshala
18-20 July 2023**

Forum Registration: Monday, 17 July 2023

- 14:00hr Registration and Forum Briefing at Sikyong Hall, T-Building, Central Tibetan Administration, Gangchen Kyishong
- 15:00hr Tea Break
- 15:30hr CTA Tour (Kashag Secretariat, Tibetan Parliament-in-Exile, Supreme Justice Commission, Tibet Museum, and the Library of Tibetan Works and Archives)
- 17:00hr Proceed to D'Polo Club (Forum Venue) from Gangchen Kyishong and Hotel room Check-In
- 19:00hr Welcome Dinner

Day One: Tuesday, 18 July 2023

INAUGURAL SESSION

- 09:30hr Inaugural Ceremony: Lighting the lamp by Sikyong Penpa Tsering
- 09:35hr Welcome Address by Karma Choeying, Secretary, Department of Information and International Relations (DIIR), Central Tibetan Administration (CTA)
- 09:40hr Inaugural Address by Sikyong Penpa Tsering, Central Tibetan Administration
- 10:20hr Vote of Thanks by Tenzin Lekshay, Additional Secretary, DIIR, CTA
- 10:30hr Tea Break
- 11:00hr **Special Session - One**
Moderator: Karma Choeying, Secretary, DIIR, CTA
Open Mic with Sikyong Penpa Tsering on the 16th Kashag's Vision
- 13:00hr Lunch
- 14:00hr **Planery Session - One**
Theme: *Introduction to Tibetan Culture, Identity, and History*
Moderator: Tenzin Lekshay, Additional Secretary, DIIR
Venerable Geshe Lhakdor
Director, Library of Tibetan Works and Archives
Title: *Importance of Religion, Culture and Tibetan National Identity*
Professor Tsangtruk Topla
Professor in Tibetan History and Culture, College for Higher Tibetan Studies, Sarah
Title: *History of Tibet: China's Failing Narrative over the years*

15:30hr Tea Break

16:00hr **Planery Session - Two**

Theme: *Exile, His Holiness the Dalai Lama and the Sino-Tibet Conflict: A Way Forward*

Moderator: Masood Butt, V-TAG member, Jammu and Kashmir, India

Mr. Tenzin Geyche Tethong

Former Secretary of His Holiness the Dalai Lama

Title: *Our Living Memories: Gratitude to His Holiness the Dalai Lama for his lifelong contributions to Tibet*

Mr. Kelsang Gyaltsen

Former Envoy of His Holiness the Dalai Lama

Title: *The Evolution of Sino-Tibetan Dialogue: Prospects and Challenges in Resolving the Conflict*

Mr. Tashi Phuntsok

Former Election Commissioner and Chairman of the Public Service Commission, CTA

Title: *60 Years of Tibetan Resilience and Building Democratic Institutions in Exile*

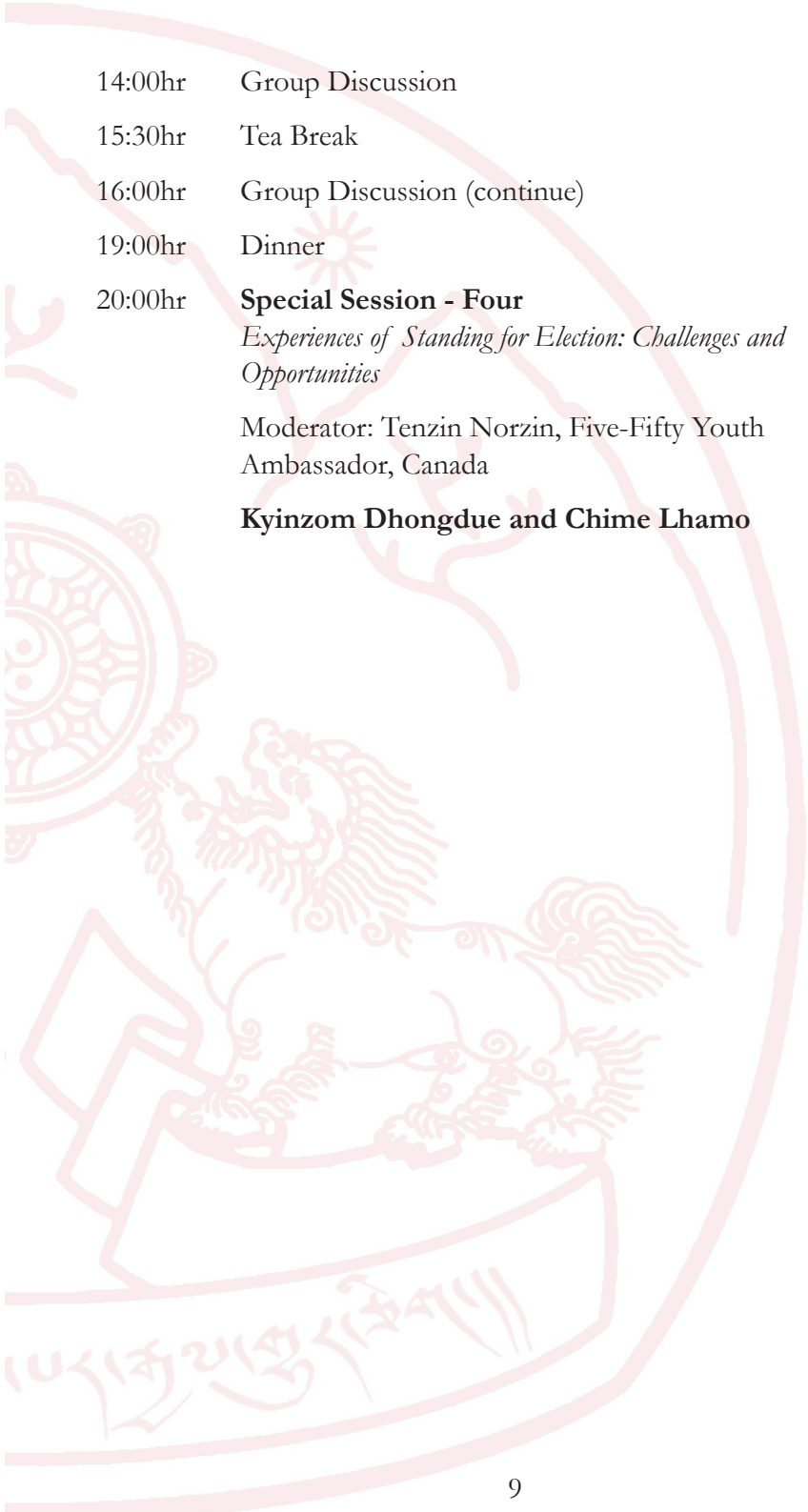
19:00hr Dinner

20:00hr Tibetan Cultural Performances by TCV Gopalpur students and Dhasa Gorshey Class dance group, followed by Gorshey

Day Two: Wednesday, 19 July 2023

- 09:00hr **Special Session - Two**
Testimony by **Phuntsok Nyidron**
Former Tibetan Political Prisoner
Moderator: Lharong, Five-Fifty Youth Ambassador, India
- 10:00hr **Special Session - Three**
Introduction to Voluntary Tibet Advocacy Group (V-TAG)
by Tenzin Lekshay, Additional Secretary, Department of
Information and International Relations
Moderator: Chemi Lhamo, V-TAG member, Canada
- 10:45hr Tea Break
- 11:00hr **Planery Session - Three**
Theme: *Advocacy and Activism: Tools, Networking and
Communication*

Moderator: Dukthen Kyi, Tibet Advocacy Section Head,
DIIR, CTA
- Mr. Sherap Therchin**
Executive Director, Canada Tibet Committee
Title: *Scope of Tibet Activism in the West*
- Ms. Tencho Gyatso**
President, International Campaign for Tibet
Title: *Harnessing Global Advocacy for Tibet*
- Ms. Kyinzom Dhongdue**
Strategic Campaigns Lead, Amnesty International,
Australia
Title: *Alliance and Networking in Advocacy; Negotiating the
Priorities*
- Ms. Gloria Montgomery**
Coordinator of Tibet Advocacy Coalition
Title: *Engagement and Advocacy at the United Nations*
- 13:00hr Lunch

14:00hr Group Discussion
15:30hr Tea Break
16:00hr Group Discussion (continue)

19:00hr Dinner

20:00hr **Special Session - Four**

Experiences of Standing for Election: Challenges and Opportunities

Moderator: Tenzin Norzin, Five-Fifty Youth Ambassador, Canada

Kyinzom Dhongdue and Chime Lhamo

Day Three: Thursday, 20 July 2023

- 09:00hr **Special Session - Five**
Narrative of Tibet's Legal Status for Advocacy
Moderator: Tsering Choedup, V-TAG member, California
- Dr. Michael Van Walt Van Praag**
Executive President of Kreddha
- 10:30hr Group Discussion (continue)
- 11:30 hr Tea Break
- 12:00hr Group Discussion (continue)
- 13:00hr Lunch
- 14:00hr Group Presentations
- 15:30hr Tea Break
- 16:00hr Adoption of Action Plans and Forum Declaration

VALEDICTORY SESSION

- 17:05hr Presentation of the Forum Declaration by the
representative of Forum Participant
- 17:10hr Address by Kalon Norzin Dolma, Kalon of Department
of Information and International Relations
- 17:20hr Valedictory address by Dolma Tsering Teykhang,
Deputy Speaker of the Tibetan Parliament-in-Exile
- 17:40hr Vote of Thanks by Karma Choeying, Secretary, DIIR,
CTA
- 19:00hr Dinner

Day Four: Friday, 21 July 2023

Hotel Room Check-out till 12 noon.

All Participants except for those participating in the Youth Political Engagement Program hosted by National Democratic Institute are required to check out from the hotel before 12 Noon.

Breakfast will be served from 07:00hr - 08:30hr

PANEL ABSTRACTS AND SPEAKERS' BIO

Special Session - One

Open Mic on the 16th Kashag's Vision

Sikyong Penpa Tsering

Sikyong Penpa Tsering was sworn-in as the Sikyong of the Central Tibetan Administration and the Tibetan people at an official ceremony graced by His Holiness the Dalai Lama on 27 May 2021. Born in 1963, Sikyong Penpa Tsering grew up in Lugsung Samdupling Tibetan Settlement in Bylakuppe, South India. After completing his higher secondary education from Central Tibetan School, Sikyong pursued his Bachelor's degree in Economics from Madras Christian College in Chennai from 1985-1988. In 1996, Sikyong Penpa Tsering was elected as a Member of the Tibetan Parliament-in-Exile from Domey Constituency. In 2001, he was re-elected as a Member of the Tibetan Parliament during which he took on the role of the Executive Director of Tibetan Parliamentary and Policy Research Center (TPPRC), a research agency based in New Delhi. In 2008, after his re-election to a third term as a member of the Tibetan Parliament, he was elected as the honorable Speaker of the 14th Tibetan Parliament-in-Exile. In 2011, he was elected to a fourth term as a member of the 15th Tibetan Parliament-in-Exile and was duly elected as the Speaker through a majority vote. From August 2016 to November 2017, Sikyong Penpa Tsering assumed the role and responsibility as the Representative of His Holiness the Dalai Lama at the Office of Tibet based in Washington DC.

Planery Session - One

Introduction to Tibetan Culture, Identity, and History

Importance of Religion, Culture and Tibetan National Identity

Abstract:

Tibet's Distinct Identity - Like any other nation, Tibet has its own distinct identity. Tibet is a vast country rich in natural mines, forests and rivers. This prosperous landscape is inhabited by various wild and domesticated animals and birds. Tibetan people living there in their speech, recite Mantra of Avalokiteshwara and talk about the well-being of sentient beings. Furthermore, by their body, they are well adapted to accumulating merits through bodily prostration, confession of sin, offerings, and giving alms and always strive to practice love and compassion towards sentient beings.

Because of their mental adaptability to the practice of love and compassion, they were able to confront and get through any barrier or hindrance. Thus, despite the cruel killing of more than a million Tibetans and the subsequent suppression of the remaining Tibetan population in Tibet during the Chinese occupation of Tibet, Tibetans were able to maintain their culture, including their moral values. Tibetans outside of Tibet are equally committed to the effort to preserve Tibet's unique language, religion, and culture. In addition, Tibetans in exile have successfully embraced modern academics, producing beneficial results.

Preservation of Tibetan Identity - The immediate responsibility of the Tibetan people is to promote ethical morality and capability by putting them into practice as well as to gain recognition on the international platform for the same. Consequently, the main goal of the middle-way policy and democratic reformation (of the Tibetan govt. in Exile), as well as among the many profound advices of His Holiness the 14th Dalai Lama, is to unite the entire province and religious sects of Tibet in order to preserve the unique Tibetan culture founded on ethical principles beneficial to all of humanity.

As a result, both Tibetan leaders and the general public should uphold high moral standards and collaborate for the sake of the community

while being knowledgeable about both traditional and contemporary academia. That would certainly result in prosperity for the Tibetans for now and in the time to come. Hence, Tibetans in general and Tibetan youth in particular should keep in mind these aforementioned important points.

I believe that adhering to and applying these principles will not only assist to preserve the Tibetan identity but also serve as an offering to His Holiness the Dalai Lama and a dedication to all Tibetans (dead and alive), including your kith and kin.

Venerable Geshe Lhakdor

Venerable Geshe Lhakdor is the Director of the Library of Tibetan Works and Archives based in Dharamshala, India. He has held roles in many bodies under the patronage of His Holiness the Dalai Lama. Apart from his many representative and advisory roles, he has worked extensively within the field of education — a founding member

of the secular ethics in Education in 2015, His Holiness Dalai Lama nominated board member at the Central University of Tibetan Studies in Sarnath, India, professional member of the Council for Tibetan Education in Exile as well as a member of the Advisory Committee of the Tibetan Education in Exile, CTA. He has also published extensively and translated fundamental texts to and from English and Tibetan. Geshe Lhakdor's rich academic prowess including a Doctor of Divinity from Drepung Loseling Monastic University, has earned him honorary professorships at the University of Delhi and the University of British Columbia in the past. India in 1995. Geshe Lhakdor was born in Yakra in the Western Tibet.

ཨོཾ

History of Tibet: China's Failing Narrative over the years

Abstract:

The first section of the talk largely focuses on recognizing the importance of understanding the history of Tibet and the continuation of the Tibetan race. In this regard, the historical text rLangs kyi poti siru (རྣངས་ཀྱི་པོ་ཏི་སེ་རུ།) and the biography of dNgulchu Chos bsang (དངུལ་ཚུ་ཚོས་བཟང་།) are cited to say that one who doesn't know the history of the ancestor are similar to monkeys.

This second section focuses on the geographical setting and interior living environment of the Tibetan plateau using sources from the Dunhuang manuscripts (The Tibetan Annals, Old Tibetan Chronicle). Additionally, the significance of Tibet's topography and internal way of life to the world in general and to Asia in particular will also be covered.

In the third section, according to the historical Tibetan scripture bKa'chems ka khol ma (བཀའ་ཚེས་ཀ་ཀོལ་མ།), the Tibetan race is believed to have descended from apes, which is consistent with the biological/scientific notion of human evolution.

The fourth section deals with the expansion of Tibetan empire under the rule of King Tsrison Detsen and his son. In light of this, the nature of Tibetans as an ambitious and brave race will be explained in this section.

Tsangtruk Topla

Tsangtruk Topla is a professor and a researcher in Tibetan and Contemporary World History at the College for Higher Tibetan Studies, Sarah, Dharamshala. He is also a Ph.D. candidate at the Dalai Lama Institute of Higher Education, Bengaluru. Tsangtruk Topla has written and published extensively on Tibetan History and Panchen Lama including - Research on the

Tenth Panchen Lama, Three Volumes on U-Tsang history, Biography of the Ninth Panchen Lama, Tibetan Idea of History, A Critical Analysis of Ancient Tibetan Legal Documents, Normative Form and Diction of Official Letter, The Prince of Shambala Research on the Tenth Panchen Lama and Kyerong History.

Planery Session - Two

Exile, His Holiness the Dalai Lama and the Sino-Tibet Conflict: A Way Forward

Our Living Memories: Gratitude to His Holiness the Dalai Lama for his lifelong contributions to Tibet

Abstract:

His Holiness, twenty-three at the time, was forced to leave his homeland after the Chinese occupation of Tibet in 1959. In spite of his young age, his forward-thinking leadership facilitated the rehabilitation and reintegration of the 80,000 Tibetan refugees who sought sanctuary in India while also spearheading the reestablishment of the entire institution from nothing. Despite the various challenges in exile, His Holiness put all his efforts to reestablish systems, institutions, and organizations while considering those adversities as an opportunity to reform, to do things differently from the past.

Having served His Holiness for forty years, during the early years in exile, I witnessed how His Holiness would write countless letters to world leaders and would seldom receive a response. Those were tough days. By enduring hardship and limited international support, His Holiness steadfastly rallied for his people, an unwavering dedication that persists to this day. This remarkable endeavor has empowered three successive generations of Tibetans with education and self-reliance, shaping the Tibetan community in exile to its current form, enhancing its resilience, and fostering the growth of the Tibetan movement globally.

His Holiness officially introduced the Tibetan system of democracy in 1960 paving the way for full democratization that occurred with the democratic election of political leadership in 2001 and the devolution of political authority by His Holiness in 2011. The Tibetan people have consistently adhered to nonviolent principles despite facing immense brutality from the Chinese government. In contrast to many other contemporary struggles, the Tibetan movement is one that is characterized by its commitment to peaceful resistance led by our visionary leader. Today, His Holiness is a global icon of peace and compassion whose message has impacted the lives of millions around the world.

Tenzin Geyche Tethong

Tenzin Geyche Tethong was born in 1943 in Lhasa. He first joined the Tibetan administrative service in the early 1960s and later served in the Private Office of His Holiness the Dalai Lama until 2006. He has been a trusted companion and a close aide to His Holiness the Dalai Lama for over four decades. The former private secretary of His Holiness, Tenzin Geyche Tethong is the author of *His Holiness the Fourteenth Dalai Lama: An Illustrated Biography*, a biography of His Holiness published in 2021 that features previously unpublished photos and unparalleled insights into the Dalai Lama's leadership, compassion and gentle humor. He was the founding executive of the Tibetan Youth Congress. He also served as the Kalon of CTA's Information and Publicity Office; Department of Health and Department of Education subsequently.

ཨོཾ

The Evolution of Sino-Tibetan Dialogue: Prospects and Challenges in Resolving the Conflict

Abstract:

The Sino-Tibetan conflict is according to international law and international conflict and not the internal affairs of the People's Republic of China. It is a political conflict involving international law. What are the traditional methods or ways of resolving international political conflicts? The Tibetan concept of Ümay-Lam, the Middle-Way-Approach. The different phases of Sino-Tibetan contact and dialogue. The Memorandum on Genuine Autonomy and the Note to the Memorandum. Current geopolitical changes and new challenges, opportunities and prospects for the Tibetan freedom struggle.

Kelsang Gyaltsen

Kelsang Gyaltsen was born in Bha, Kham, Tibet in 1951. In 1963 he was sent to Switzerland for education. He served the Central Tibetan Administration for more than 30 years in various capacities. He was one of the two Envoys of His Holiness the Dalai Lama entrusted with the responsibility of conducting the dialogue with the Chinese leadership. He engaged in nine rounds of formal discussions and one informal meeting with representatives of the Chinese leadership (2002-2010). He also served as the Representative of His Holiness the Dalai Lama for Central and Eastern Europe (1985- 1992). He also served as the secretary to His Holiness for international relations at the Office of His Holiness the Dalai Lama in Dharamshala. In 1999, he returned to Switzerland and continued to serve as the Envoy of His Holiness the Dalai Lama to Europe, heading the Office of Tibet, Brussels (2001-2005) and the Office of Tibet in Geneva (2005-2008). After serving as the Special Representative of His Holiness the Dalai Lama to Europe and as acting head of the Office of Tibet in Brussels, he retired in July 2016.

ཨ

60 Years of Tibetan Resilience and Building Democratic Institutions in Exile

Abstract:

His Holiness the 14th Dalai Lama's flight into India in March 1959 from Tibet - a land where he is the manifestation of its principal patron deity: Avalokiteshvara - is a victory for Tibetan nation, people and culture to endure itself from further obliteration. Moreover, the triumphant escape is deemed undeniably a tremendous win for Tibetan political status.

Following His Holiness the Dalai Lama's perilous journey, several thousands of Tibetans poured into exile via unimpeded borders of India, Nepal and Bhutan, knowing nothing but heaven and earth. However, with deep respect, the government of India and its people welcomed His Holiness the Dalai Lama and Tibetans with open arms. Subsequently, the Tibetan administration in exile, with the astute leadership of His Holiness the Dalai Lama, received Tibetan refugees and advocated their stories to promote the Tibetan Freedom Struggle with generous support from the Indian government and international supporters.

Tashi Phuntsok

Tashi Phuntsok was born in Dingri Lam, Tibet, in 1948. He fled Tibet in 1959 and attended primary school for a year in Nepal. He then enrolled in a transit school at Lower Dharamshala and later transferred to Mount Abu Tibetan school. In 1971, he joined the Central Tibetan Administration and was appointed as a secretary cum accountant at the Bhandara Tibetan settlement. In October 1975, he was transferred as interim deputy secretary to the Bureau of His Holiness the Dalai Lama, Delhi. He then joined the Department of Home as Deputy Secretary on 1 October 1979. Over the years, he served as the Secretary of the Department of Home, Finance and the Security. In 1998, he assumed the position of representative at the Bureau of His Holiness the Dalai Lama, Delhi. On 23 August 2004, he was elected as the Election Commissioner and Chairman of the Public Service Commission till his retirement in 2014.

Planery Session - Three Advocacy and Activism: Tools, Networking and Communication

Scope of Tibet Activism in the West

Abstract:

Activism for human rights has long been a cornerstone of Western societies, with individuals and organizations tirelessly advocating for the protection and promotion of fundamental rights and freedoms. This activism encompasses a broad range of issues such as civil liberties, political participation, gender equality, racial justice, LGBTQ+ rights, refugee and immigrant rights, freedom of expression, and economic justice. Activists employ grassroots movements, advocacy campaigns, public demonstrations, litigation, and engagement with policymakers and institutions to address these concerns.

Within the realm of human rights activism in the West, there exists a specific focus on Tibet and the unique challenges faced by the Tibetan people. Tibetan activists advocate for the preservation of Tibetan culture, religious freedom, and the protection of human rights amidst Chinese occupation. They work tirelessly to raise awareness about political repression, cultural assimilation, and economic marginalization experienced by Tibetans. Tibetan activists in the West have numerous opportunities to promote human rights for Tibetans across different levels of government, think tanks, media, and the public. They engage with local, regional, and national government bodies, participating in public consultations and advocacy campaigns to influence policies related to human rights and Tibet-related issues. Collaborating with international organizations allows them to submit reports, participate in sessions, and engage in lobbying efforts to raise awareness and advocate for international action.

Partnerships with think tanks and research institutions enable Tibetan activists to contribute insights, research, and analysis to policy discussions, publishing reports, and generating evidence-based recommendations. Leveraging the power of the media, they write articles, give interviews, and share their perspectives to raise awareness

about Tibet's human rights situation. Public awareness campaigns, cultural events, and grassroots initiatives educate the wider public and foster support for the Tibetan cause.

Coalition building with other human rights organizations and social justice movements strengthens the collective voice, influencing public narratives and advocating for systemic change. Mobilizing Tibetan diaspora communities and engaging with local communities empower individuals, while advocacy groups and lobbying efforts provide dedicated platforms for activism. Collaborations with educational institutions and human rights organizations foster human rights education programs, spreading knowledge and inspiring future generations of activists.

By harnessing these opportunities, Tibetan activists in the West can effectively promote human rights for Tibetans, raise awareness about their struggle, and bring about meaningful change across various domains. Through their dedication and engagement at different levels, they contribute to the broader human rights movement and strive towards a more just and inclusive world.

Sherap Therchin

Sherap Therchin joined the Canada-Tibet Committee in January 2018 as its Executive Director. He grew up in Tibetan refugee communities in Nepal and moved to Canada in 2015. In Nepal, Sherap worked as Assistant Deputy Director of the Himalayan Society for Youth and Women Empowerment where he designed and monitored projects to empower indigenous women. He later moved to India to serve as Deputy Chief of Tibet Fund India, with responsibility for oversight and evaluation of USAID projects supporting education and healthcare in Tibetan refugee communities. Academically, Sherap obtained a Master degree in Management Innovation and Entrepreneurship at Queen's University, Canada and MBA in Finance from PES University, Bangalore. He has also worked in the office of Canadian MP Arif Virani, and as a project consultant at Alinea International, Canada.

Harnessing Global Advocacy for Tibet

Abstract:

This presentation and Q&A, aims to explore strategies and approaches that can maximize the impact of Tibetan advocacy worldwide, foster collaboration among different regions, and learn how to equip ourselves with the necessary tools to become effective advocates in our own communities. We will discuss the power of advocacy – as individuals and organizations, the need for mapping a global advocacy landscape, strengthening our networks, and furthermore, equipping the next generation of advocates.

Over the past 30 years, working closely with the Envoy of His Holiness the Dalai Lama as well as with Tibet organizations, the International Campaign for Tibet (ICT) has achieved significant milestones in advocating for Tibet within the US Congress and Administration, as well as in European countries and governments. This talk aims to share ICT's accomplishments while also highlighting success stories of Tibetan advocacy efforts from various regions worldwide.

Strengthening advocacy networks and empowering the next generation of Tibet advocates is vital for the long-term sustainability and success of the movement.

Tencho Gyatso

Prior to assuming the role of ICT President, Tencho Gyatso served as Interim Vice President and Director for Outreach. Born in exile, in Dharamshala, in the Indian foothills of the Himalayas, and the seat of His Holiness the Dalai Lama and the exile Tibetan administration, Tencho was educated at the Tibetan Children's Village school, Dharamshala, St Bedes College in Shimla, India and St Joseph's College, Bangalore. After moving to the United States in 1998, she continued her activism as a private individual, serving as a community leader and event organizer to raise awareness about Tibet. She joined the International Campaign for Tibet in 2008 as Special Assistant for Advocacy and expanded her activism overseeing Tibet lobby Day at US Congress, the Tibetan Youth Leadership Program

and the Lodi Gyari Washington Internship Program with Congressional offices. Tencho has led several ICT member and Congressional Staffer trips to Dharamshala, India. She plays an active role in ICT's Advocacy Team to advance ICT's legislative agenda and continues to educate the public about Tibet at community conferences and universities. Tencho lives in Virginia with her artist/writer husband Losang Gyatso, and son Tashi Gyatso.

Alliance and Networking in Advocacy: Negotiating the Priorities

Abstract:

Tibetan activists and campaigners have been active in movement building and coalition building in recent years. While the former is about organizing diverse groups of people, organizations, and coalitions towards a shared vision and is sustained over a long period, the latter is more issue-based and focused on specific, shorter-term goals. Both have become increasingly important for the Tibet movement. We will look at the evolution of the global Tibet movement, the successes, the challenges we face today, and the opportunities ahead.

Kyinzom Dhongdue

Kyinzom Dhongdue works at Amnesty International Australia and leads the government relations team. She is the former CEO and Campaigns Manager of the Australia Tibet Council. She served in the Tibetan Parliament-in-Exile from 2016 to 2021 as the first representative from Australasia. In 2022, she co-founded the Democratic Alliance political party in Australia, along with human rights activists fighting China's human rights abuses and ran in the Australian federal elections as a candidate for the House of Representatives. She went to Tibetan Children's Village in Dharamshala. She has English literature and journalism degrees from Delhi University and the Indian Institute of Mass Communications. She worked as a journalist with the Times of India and the Asian Age before moving to Australia in 2005.

Engagement and Advocacy at the United Nations

Abstract:

Tibet Advocacy Coalition is a project established in 2013 by Tibet Justice Center, International Tibet Network, and Students for a Free Tibet to develop coordinated strategies and to raise awareness of human rights violations in Tibet with UN experts and Permanent Missions in Geneva. Through this work, the Coalition seeks to pressure China to adhere to its international obligations, as defined in the UN charter.

The Coalition's members are Tibet Justice Center, International Tibet Network Secretariat, Students for a Free Tibet, Tibet Action Institute, Tibetan Youth Association Europe and Tibet Initiative Deutschland.

Gloria Montgomery, the Coordinator of the Coalition and UN Advocacy Director of Tibet Justice Center, will deliver a session on the ways in which the Coalition seeks to advance the human rights of the Tibetan people at the United Nations, including at the Human Rights Council, during UN Treaty Body reviews and with Special Procedures.

The session will explore the importance of strong coordinated advocacy strategies and collaboration - with Tibetans, Tibet groups as well as with affected Uyghur, Hong Kong and Chinese communities - and delve into why capital-level advocacy is so crucial to this work in Geneva.

Key lessons learned, recent UN successes and upcoming advocacy opportunities will also be highlighted. The session will end with a Q&A session.

Gloria Montgomery

Gloria Montgomery is the UN Advocacy Director for Tibet Justice Center (TJC) and the coordinator for Tibet Advocacy Coalition. She holds an LL.M. in International Human Rights and Humanitarian Law from the University of Essex and has over 10 years experience in human rights campaigning, advocacy and research, including at the United

Nations. Prior to joining TJC in 2019, Gloria Montgomery worked at Tibet Society UK, the world's first Tibet support group and the

Secretariat of the UK's All-Party Parliamentary Group on Tibet. Prior to working on Tibet, Gloria worked in the Middle East and North Africa Programme at Amnesty International's headquarters in London, where she documented and monitored a wide range of human rights abuses and humanitarian law violations in the North Africa region. She has worked very closely with human rights defenders since 2013.

Special Session - Two

Testamony by Phuntsok Nyidron

Phuntsok Nyidron

Phuntsok Nyidron was one of Tibet's longest held political prisoners. At the age of 17, she joined the Neu-Chung Ri Nunnery. On 14 October 1989, Phuntsok was arrested for taking part in a peaceful pro-independence demonstration in Lhasa. She was sentenced to 9 years imprisonment on charges of "Counter-revolutionary propaganda and incitement against the masses" and being a "ring-leader" of the demonstration. While in prison, in 1993, Phuntsok along with 13 other nuns recorded a series of "songs of freedom", which when uncovered resulted in another 8 year sentence, taking her total prison term to 17 years. Due to international outcry and advocacy, Phuntsok was released from prison in 2004, and later granted medical leave to travel to the United States. She is currently residing in Switzerland with her husband.

Special Session - Three

Introduction to Voluntary Tibet Advocacy Group (V-TAG)

Abstract:

The Central Tibetan Administration (CTA) led by Sikyong Penpa Tsering considers Tibet advocacy as one of the main priorities in restoring freedom for Tibet. While the CTA continues its efforts to bring the Tibetan cause at the forefront internationally, the 16th Kashag has undertaken a new initiative, Voluntary Tibet Advocacy Group (V-TAG) to provide every Tibetan the opportunity to optimize their potentials in contributing to the non-violent, mutually beneficial, negotiated, and lasting solution to the Sino-Tibetan conflict. V-TAGs are voluntary associations of Tibetans formed to carry out advocacy campaigns in their respective countries. The main goal of establishing V-TAGs is to reinforce the existing advocacy campaigns across the world by providing a platform for every Tibetan to contribute in their own ways for the larger cause of Tibet.

The Tibetan community in the diaspora is undergoing significant social and demographic changes. As of today, Tibetans are spread around the world and have established Tibetan organizations in at least 20 countries. Despite the challenges posed by such changes, as citizens of the country and having a good understanding of local languages and system of governance, provide a unique opportunity for them to actively engage in garnering international support for Tibet.

At present, China's relation with the international community and its handling of issues pertaining to Tibet, East Turkestan, Hong Kong, Southern Mongolia and Taiwan are becoming increasingly critical. Tibet in particular is facing an existential threat of identity, cultural and religious assimilation, economic marginalization, and environmental degradation from the Chinese Communist regime. Therefore, Tibetans need to strengthen advocacy for Tibet with the maximum participation of Tibetans spearheaded mainly by the younger generation. Through

this effort, we can amplify our international outreach garnering the attention and support for Tibet that it deserves.

CTA expects V-TAGs to act as one of the main vehicles of the Tibetan movement under the guidance of DIIR and Offices of Tibet, and to work in close coordination with Parliamentary Friends of Tibet, Tibet Support Groups, Tibetan Associations, and other stakeholders resulting in more concrete support for the Tibetan movement from across the world until the aspirations of Tibetans are fulfilled and freedom is restored in Tibet.

Tenzin Lekshay

Tenzin Lekshay was a recipient of the Tibetan Scholarship Program (TSP) and graduated in International Relations from New York University. He is also an alumnus of Loyola College and Madras Christian College. He initially worked at the Department of Information and International Relations, Central Tibetan Administration (CTA) in 2000.

In 2008, he served as the Coordinator of the India-Tibet Coordination Office based in Delhi and had a brief stint at the Kashag Secretariat in Dharamshala. In 2012, he worked as the Media Coordinator at the Bureau of His Holiness the Dalai Lama in New Delhi. In 2017, he was assigned as the deputy director and then as the director of the Tibet Policy Institute. On 1 July 2021, he was transferred to the Department of Information and International Relations of Central Tibetan Administration and was appointed as the official spokesperson of CTA. Over the years, he had coordinated and organized many national and international conferences and programmes on Tibet and Interfaith.

Special Session - Four

Experiences of Standing for Election: Challenges and Opportunities

Abstract:

Running for political office is an excellent opportunity for Tibetans living in free and democratic countries to get their voices heard and advocate for the Tibet cause in an entirely new way and at scale. It is also an empowering experience for an individual Tibetan to tell one's story with a broader community, debate ideas, and mobilise public support.

Tibetans have protested on the streets for many years and visited Parliaments in the US, Europe and Australia to seek support for the Tibet issue. As Tibetan communities become more established in these countries, we can strive to have a seat at the table where decisions are made and shape government policies on China.

Speakers: Kyinzom Dhongdue and Chime Lhamo

Special Session - Five

Narrative of Tibet's Legal Status for Advocacy

Abstract:

Beijing has effectively changed how the international community perceives the Sino-Tibet conflict and, as a result, governments now act in accordance with their assumption that Tibet and the Sino-Tibet conflict are China's internal affairs. For the Tibet movement's international advocacy to have a chance of success, you will need to shift the paradigm – i.e. fundamentally change the international community's assumptions and approach - by engaging with and educating all your interlocutors on the true history and international legal status of Tibet. As long as government officials, the media and the general public are under the impression that Tibet is China's internal affair and that Tibetans are a Chinese ethnic minority, their hands are tied and no meaningful action beyond criticizing China's human rights record will be taken.

Dr Michael van Walt van Praag

Dr Michael van Walt van Praag is an international lawyer, mediator and advisor in intrastate peace processes, and professor of international law and international relations. He served as UN Senior Legal Advisor to the Foreign Minister of East Timor during the country's transition to independence, and as legal advisor to the Office of His Holiness the Dalai Lama from 1985 to 2011. He was appointed Visiting Professor of Modern International Relations and International Law at the Institute for Advanced Study in Princeton from 2011-2015 and taught at universities in Rome, Delhi, San Francisco and Monterey. From 1991 to 1998 Michael served as General Secretary of the Unrepresented Nations and Peoples Organization, headquartered in The Hague. He has practiced law, including public international law, with the law offices of Wilmer, Cutler & Pickering (now Wilmer Hale) in Washington D.C. and London, and of Pettit & Martin in San Francisco. His publications include *Tibet Brief 20/20*, co-authored with Miek Boltjes in 2020; *Sacred Mandates: Asian International Relations Since Chinggis Khan* (co-authored/edited with Timothy Brook and Miek Boltjes, 2018); *The Implementation of the Right to Self-Determination as a Contribution to Conflict Prevention*, Report of the International Conference of Experts (21 to 27 November 1998), UNESCO Division of Human Rights, Democracy and Peace/UNESCO Centre of Catalonia (Barcelona, 1999); and *The Status of Tibet: History, Rights and Prospects in International Law* (Westview 1987).

བོད་ཡིག

འགྲོ་བུ་ལོ་ལོ་འཛིན་ཆེན་མོ་ལོ་ལོ་

INTERNATIONAL TIBET YOUTH FORUM

Empowering Voices and Inspiring Action for Tibet's Future

DHARAMSHALA, 2023

བོད་མིའི་སྐྱོན་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས།

DEPARTMENT OF INFORMATION AND INTERNATIONAL RELATIONS
CENTRAL TIBETAN ADMINISTRATION

ལྷན་སྐྱེའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོགས་ཚེན།

བོད་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་ཚེད་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་འབོད་སྐྱོད་དང་ལས་
འགུལ་གྱི་རུས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱ།

རྟེན་རམ་ས་ལ།

བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་གི་འཕེལ་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་ཚེད་བོད་དོན་
འཐབ་ཚོད་ཀྱི་འབོད་སྐྱོད་དང་ལས་འགུལ་གྱི་རུས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱར་དམིགས་པའི་ལྷན་
སྐྱེའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོགས་ཚེན་དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ལས་ ༢༠ བར་
བཞུགས་སྐར་རྟེན་རམ་ས་ལར་གོ་སྤྲིག་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷན་པོ་བཅུ་དྲུག་པའི་བཀའ་ཤག་གི་སྲིད་
བྱས་དགོངས་དོན་བཞིན་བོད་དོན་ལུ་གཏུག་ལས་འགུལ་གྱི་རུས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱ་དེ་
ཚོགས་ཚེན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་ལུ་གཏུག་གྱི་དྲོད་
སྤངས་ཀྱི་རྣམ་སྲོད་དང་ཐབས་ལམ། འཐབ་བྱས་སོགས་སྲོལ་གསོ་ལས་སྟོན་མཐིལ་བྱིན་པ་
བྱས་ཏེ་འབྲུང་འབྲུང་ལུ་གཏུག་དངོས་གཞི་སྤེལ་སྐབས་དོན་སྲིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱ་
ཡིན།

ཚོགས་ཚེན་སྐབས་ཨོ་སི་འི་རི་ཡ་དང་ཨོ་སྲིད་། སྤེལ་རྩམ། ཁེན་ཏུ། བ་རན་སི། འཛར་མ་འི། ལྷ་
གཤ། ཨི་ལ་ལི། འེ་དར་ལེ་ཞེ། འི་ལུ་རི་ལེ་ཞེ། འོར་ཤེ། སོ་ལེ་ཞེ། སྤུ་མི་འེན། སྤུ་རི་ལེ་ཞེ། ཨིན་ཡུལ་
དང་། ཨ་རི་བཅས་ནས་གཞིན་སྐྱེས་ཚོགས་བཅར་བ་བརྒྱ་ཅམ་མཉམ་ཞུགས་གནང་བཞིན་ཡོད།

བོད་ལ་རང་དབང་བསྐྱུང་གསོ་ཡོང་སྐྱད་བོད་དོན་ལུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་དེ་གནད་དོན་
གལ་འགངས་ཚེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་སྲིད་སྲོད་སྲིན་པ་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་དབྱ་ཁྲིད་པའི་
བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་གིས་དོས་འདོན་གྱི་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཚོགས་ཚེན་འདིར་ས་
གནས་སོ་སོའི་བོད་མི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་ཡུལ་དུས་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་དོན་ལུ་
གཏུག་གི་ལས་འགུལ་འཆར་གཞི་གོ་རིམ་ལྡན་ཞིང་། ལས་འགུལ་གནས་སྐྱོན་སྤེལ་ལུབ་
རྒྱར་པན་རྩོད་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རེས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མ་འོངས་བོད་དོན་
ལས་འགུལ་སྐར་ལས་ཚོགས་རྩྭ་སྤེལ་རྒྱའི་རུས་པ་སྐྱེད་སྲིད་ལུབ་ཚེད་ཡིན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོད་ཀྱི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སླེལ་ཆེད་བོད་མི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་དམིགས་
བསལ་འགན་ཁུར་དགོས་སྐབས་ཁོང་ཚོ་དམིགས་འབེན་ཏུ་བརྩུང་སྟེ་བཀའ་ཤག་གིས་དྲ་
རྒྱའི་བོད་དོན་ལྷན་ཁག་ལས་འགུལ་གསར་འཛུགས་བྱེད་པ་བརྒྱད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོད་ཀྱི་བོད་
དོན་ལྷན་ཁག་གི་ལས་འགུལ་རྫོང་ར་ལྟན་ཞིང་། དུན་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་སླེལ་རྒྱུར་ང་ཚོར་
ཡིད་ཆེས་དང་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད།

བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མི་རིགས་སེམ་ཡལ་གྱི་མཁའ་གསལ་འཛིན་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་
བོད་མིའི་ཐུན་མིན་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ མི་རིགས་གྲོ་འོ་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་
གཞི་རྒྱུ་འགོ་བ་མེད་ཚོར་ཐང་བརྩེ་མེད་དོན་དོལ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པའི་རྒྱ་བྱས་
སྤངས་ལུ་མཐུད་གནས་ཡོད།

དུས་མཚུངས་བཅོན་ལྷོད་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གཞིས་སྤོས་བྱེད་མཁའ་བོད་མི་རྗེ་
མང་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་སྐབས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ལ་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གསར་
པ་ཞིག་དང་། གཏོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་འཕྲད་བཞིན་ཡོད།
དངོས་འབྲེལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་མིན་ལ་ལྟོས་མེད་གོ་སྐབས་ཚོག་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་ལུ་བ་
ཕྱོགས་སུ་འཆར་ལོངས་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་མི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོར། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་
དང་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་འགུལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་སྐབས་གོ་སྐབས་དེ་དག་སྤྱད་དེ་ས་གནས་ལུ་ལ་
མི་མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཞི་རིམ་གྱི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་རྒྱ་སྐྱོད་བཏང་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དཔལ་འཛིན་བྱེད་དགོས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་གྱི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོགས་ཆེན་འདིས་བོད་རིགས་ན་གཞིན་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་གསར་
པ་དང་ཐབས་ལམ་གསར་པ་རྒྱུད་མངའ་ཡོད་པའི་ཚོག་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ལུ་ས་པ་ལྟན་
པ་སླེལ་ཐུབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད། ཚོགས་ཆེན་འདི་བརྒྱུད་ས་གནས་འབྲེལ་
གྱི་བོད་མི་ན་གཞིན་པན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ་གོང་མཚོ་དང་མཉམ་ཏུ་བ་གྱི་ལུ་ས་པ་གོང་
འབྲེལ་གཏང་རྒྱ་དང་། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་གསལ་བར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གནད་འགགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་
དམིགས་ལུ་འཇུག་ཅན་ཞིག་ཡིན།

ཉིན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཚེན་སྐབས་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་འགགས་ཏེ་སྲོད་
དང་། ཤོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་དོ་བོ་དང་རིག་གཞུང་གི་གལ་གནད། ལྷག་པར་ཤོད་ནང་འཕྲད་
བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དབུ་ཁྲིད་
ལས་སྟོན་འོག་བཅོན་བྱོལ་ནང་གི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཏེ་སྲོད་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཡིན། ཚོགས་
ཚེན་འདིས་ལས་འགྲུལ་བ་ཚོར་ཤོད་དོན་ལྷུ་གུག་ལས་འགྲུལ་སྐོལ་སྐབས་འཐབ་བྱས་དང་།
འཐབ་རྩལ་འབྲ་མིན་བཀོལ་སྲོད་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་ཤོད་སྲོད་ཚོགས་ཚུད་ཐོག་ལས་འགྲུལ་རྣམས་
ཐོག་བཅག་འཁེལ་ཡོང་ཆེད་ལས་སྟོན་བྱ་རྒྱ་དང་། དམ་བསྐྱབས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་
སྲིད་གཞུང་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤོད་མི་ན་གཞིན་ལྷ་ཏག་ཏག་ཅིག་བཟོས་ཏེ་ཤོད་
དོན་འཐབ་ཚོད་རྒྱན་གནས་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན།

ཐངས་འདིར་ཚོགས་ཚེན་སྐབས་ན་གཞིན་པན་ཚུན་འབྲེལ་ལས་ཡར་རྒྱས་གཏང་རྒྱ་དང་།
བཤོ་སྐྱེད་འབྲ་མིན་ནང་མཉམ་ལྷགས་བྱས་པ་བརྒྱད་མ་འོངས་ལྷུ་གུག་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་
ཚུད་རི་ལྟར་སྐོལ་བྱུང་མིན་སོགས་ལ་གོ་བཤུར་སྤྱད་ས་བཤད་མཐེལ་སྲིན་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།
ཚོགས་ཚེན་ལེགས་པར་བྱུང་རྗེས་བསྐྱབས་གཏམ་འདོན་སྐོལ་ལྷུ་རྒྱ་བཅས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོགས་ཚུན།
ཁི་ལོ་ལོ་གསོལ་མགྲོན་ཁང་། རྩ་རས་ས་ལ།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༡༩ རྣམ་ ༢༠ བར།

འབྲོང་ཚོ་འགོད་ཚེས། རེས་གཟའ་ལྷ་བ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༡༧

ཕྱག་ཚོད།

- ༡༧།༠༠ འབྲོང་ཚོ་འགོད་རྒྱ། བཀའ་སྤྱིད་སྤྱིད་སྤྱོད་ཚོགས་ཁང་དུ་ལས་རིམ་རོ་སྤྱོད།
- ༡༥།༠༠ གསོལ་ཇའི་བར་སེང་།
- ༡༥།༣༠ བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་གི་ལྷན་ཁང་ཁག་རོ་སྤྱོད། །ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས། བཀའ་བློན་ཡིག་ཚང་།
བོད་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། བོད་ཀྱི་དབེ་མཚོད་ཁང་། །
- ༡༢།༠༠ ཚོགས་འདུ་ཚོགས་ལུལ་ཁི་ལོ་ལོ་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་ཕེབས་རྒྱ།
- ༡༤།༠༠ ཕེབས་བསྐྱེད་གསོལ་སྟོན།

ཉིན་དང་པོ། རེས་གཟའ་མིག་དམར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩

༠༥།༣༠ ཚོགས་འདུ་དབུ་འབྱེད། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོད་སྡེ་བ་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་
སྐྱོད་གསལ་ཞལ་ཕྱི་གནང་རྒྱ།

༠༥།༣༥ ཕྱི་འབྲེལ་བྱུང་ཆེ་ཀམ་ཚོས་དབྱིངས་ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱ།

༠༥།༤༠ དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོད་སྡེ་བ་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་ཚོགས་འདུ་དབུ་འབྱེད་
གསུང་བཤད་གནང་རྒྱ།

༡༠།༢༠ ཕྱི་འབྲེལ་བྱུང་འཕར་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་ལགས་ནས་མུགས་རྗེ་ཚེ་
ལུའི་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱ།

༡༠།༣༠ གསོལ་ཇའི་བར་སེང་།

༡༡།༠༠ དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཐུན་དང་པོ།
ལས་རིམ་གཙོ་སྲོད་བ། ཕྱི་འབྲེལ་བྱུང་ཆེ་ཀམ་ཚོས་དབྱིངས་ལགས།

གསུང་བཤད་གནང་མཁན། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོད་སྡེ་བ་ཚེ་རིང་མཚོག་
བརྗོད་གཞི། ལྷ་བས་བཙུ་བའི་བཀའ་ཤེས་གི་ཕུགས་དམིགས་སྐྱོད།

༡༣།༠༠ གྲུང་ཚོགས།

༡༤།༠༠ ཚོགས་ཐུན་དང་པོ།
བརྗོད་གཞི། བོད་ཀྱི་ལེགས་སྦྱང་དང་བོད་མིའི་རོ་བོ། གྲུང་རབས་ལོ་རྒྱུས།

ལས་རིམ་གཙོ་སྲོད་བ། ཕྱི་འབྲེལ་བྱུང་འཕར་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་ལགས།

གསུང་བཤད་གནང་མཁན། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
དགེ་བཤེས་ལྷ་ག་རྗོར་ལགས།

བརྗོད་གཞི། བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ།

གསུང་བཤད་གནང་མཁན། གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་གཙང་སྤྱི་བཅས་ལགས།
ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་རིག་གཞུང་གི་སློབ་དཔོན།
བརྗོད་གཞི། བོད་ཀྱི་དེ་བྱང་རིག་པ། ལོ་མང་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
ཀྱི་དངོས་བྱང་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱན་བཟོ་དང་འཕྲོག་བཤད་བྱེད་པར་བྱངས་འཕྲོལ་
ཐབས་མེད།

༡༥། ༣༠ གསོལ་ཇའི་བར་མེད།

༡༦། ༠༠ ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པ།

བརྗོད་གཞི། བཅོམ་བྱོལ། སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མཐོན་ཚེན་པོ་མཚོག་
བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྫོག་དང་མ་འོངས་ཁ་སྤྱོད་ས།

ལས་རིམ་གཙོ་སློང་བ། མ་སྤྱད་ཟླ་རྒྱ་གར་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་དྲང་བླངས་
བོད་དོན་ལུ་གཏུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི།

གསུང་བཤད་གནང་མཁན། དཔལ་ལྷན་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་ཚེན་པོའི་
བྱང་ཆེ་བུར་པ་བཀའ་བུར་བཟུང་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དགེ་ཆེ་མཚོག་
བརྗོད་གཞི། ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མི་ཚེའི་སྲོང་བ།

གསུང་བཤད་གནང་མཁན། སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་ ཡལོང་ས་
ཡ་སྐབས་མཐོན་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་སྐུ་ཚབ་བུར་པ།
བརྗོད་གཞི། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་འཕེལ་རིམ་དང་མ་འོངས་མདུན་ལམ།

གསུང་བཤད་གནང་མཁན། བཟ་ཤེས་ཐུན་ཚོགས་ལགས། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་དང་འོས་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱུང་འགན་
འཛིན་བུར་པ།

བརྗོད་གཞི། འདས་པའི་ལོ་ངོ་དུག་ཅུའི་རིང་བཅོམ་བྱོལ་ནང་སྤྱི་ག་འཛུགས་
ཚགས་རྒྱུད་དང་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ།

༡༧། ༠༠ དགོང་ཚོགས།

༣༠། ༠༠ རྫོང་པལ་བུར་བོད་བྱིམ་སློབ་མ་དང་ད་ས་ཞབས་བྲོ་འཛིན་གྲ་ནས་གཞུང་སྐྱོ་
འཁལ་སློབ་ལུ་རྒྱ། རྫོང་གཞུང་།

༥།༠༠

དམིགས་བསལ་ཚོགས་སྤྱོད་གཉིས་པ།

བརྗོད་གཞི། རྒྱུ་ལོ་བཅོམ་ཁང་ནང་སྤྱོད་མཚན་གཅོད་སྤྲུངས་པའི་སྐོར།

ལས་རིམ་གཅོ་སྐྱོད་པ། ལྷ་དང་ལྷ་བཅུ་ལྷ་གཞིན་ཚོགས་འདུའི་སྤྱོད་ཚབ་
འཇུག་མི། ལྷ་རོང་ལགས།

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། ཚབ་སྲིད་བཅོམ་ལུང་སྤྱོད་ཚོགས་ཉི་སྐོར་ལགས།

༡༠།༠༠

དམིགས་བསལ་ཚོགས་སྤྱོད་གསུམ་པ།

དྲུང་སྤྲུངས་བོད་དོན་ལུ་གཏུག་ལས་འགྲུལ་རོ་སྐྱོད།

ལས་རིམ་གཅོ་སྐྱོད་པ། འཆི་མེད་ལྷ་མོ་ལགས། ཁེ་ཏུ་ཁ་རྟེན་གཞི་བྱེད་
པའི་དྲུང་སྤྲུངས་བོད་དོན་ལུ་གཏུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི།

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། ཕྱི་ཕྱི་ལྷ་དྲུང་འཕར་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་
ལགས།

༡༠།༥༥

གསོལ་ཇའི་བར་མེད།

༡༡།༠༠

ཚོགས་སྤྱོད་གསུམ་པ།

བརྗོད་གཞི། ལུ་གཏུག་ལས་འགྲུལ། ལུ་གཏུག་ལས་འགྲུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉེར་
མཁའི་མཚན་རྟེན་མཁོ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་སྐྱེད།

ལས་རིམ་གཅོ་སྐྱོད་པ། འགྲུག་བསྟན་སྐྱིད་ལགས། ཕྱི་ཕྱི་ལྷ་བོད་དོན་ལུ་
གཏུག་ཚོན་པའི་འགན་འཛིན།

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ལགས། ཁེ་ཏུ་ཁ་བོད་
རིགས་མཚན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོད་འགན་འཛིན།

བརྗོད་གཞི། ལུ་གཏུག་སྤྱོད་པའི་ལས་འགྲུལ་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བ་
དང་ཁོར་ལུག

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། བསྟན་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་
ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན།

བརྗོད་གཞི། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་བོད་དོན་ལྷུ་གུ་གཏུག་ལས་འགུལ་གྱི་ལྷན་བཞུགས་སྤྱིད་སྤྱིད་།

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། གདོང་འདུས་སྤྱིད་འཛེམས་ལགས། ཨོ་སྤིང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པའི་འཐབ་རྩུས་ལས་འགུལ་སྤེལ་འབྲིང་བ།

བརྗོད་གཞི། ལྷུ་གུ་གཏུག་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས་དགོས་འདུན་གཙོ་མལ་དགྲེ་
འབྲེད་ཀྱིས་འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་སྤྱིད་གཏོང་བའམ།

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། རྩོམ་འཁུར་ལོ་རྒྱུ་སྤེལ་མེ་འུ་ལགས། བོད་དོན་ལྷུ་
གཏུག་ཚན་བ་མཉམ་སྡེ་གྱི་འབྲེལ་མཐུན་བ།

བརྗོད་གཞི། འཛེམས་སྤིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་འབྲེལ་ལམ་རྒྱུན་
སྤིང་ཚོགས་ལྷུ་གུ་གཏུག་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས།

༡༣།༠༠

གྲུང་ཚོགས།

༡༤།༠༠

ཚོགས་སྐྱུར།

༡༥།༣༠

གསལ་ཚུལ་བཟང་མོང་།

༡༦།༠༠

ཚོགས་སྐྱུར་ལུ་མཐུན་རྒྱ།

༡༧།༠༠

དགོང་ཚོགས།

༢༠།༠༠

དམིགས་བསལ་ཚོགས་སྐྱུན་བཞི་བ།

བརྗོད་གཞི། རྒྱལ་ཡོངས་འོས་མིང་བཞེངས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་། ལོ་སྐབས་
དང་གདོང་ལེན།

ལས་འཁུར་གཙོ་སྤྱོད་བ། བསྟན་འཛིན་ཚོར་འཛིན་ལགས། ལུ་དང་ལུ་བཅུའི་ན་
གཞིན་ཚོགས་འདུའི་སྐྱེ་ཚབ་འབྲུས་མི། ཁེ་ན་།

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། གདོང་འདུས་སྤྱིད་འཛེམས་ལགས་དང་།
འཚེ་མེད་ལུ་མོ་ལགས།

ཉིན་གསུམ་པ། གྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ རེས་གཟའ་ལུང་གྲ།

༠༧།༠༠ དམིགས་བསལ་ཚོགས་སྤྱོད་ལྟེ་བ།

བརྗོད་གཞི། ལྷ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས་ཁྱིམ་སྡོག་ནས་བོད་
དོན་གནས་བབས་འགྲེལ་བརྗོད་རི་ལྗང་བྱེད་དགོས་པ།

ལས་རིམ་གཙོ་སྤྱོད་པ། ཚེ་རིང་ཚོས་སྐྱབ་ལགས། ལྷ་ལྷངས་བོད་དོན་ལྷ་
གཏུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི། ཁེ་མི་མོད་ནི་ཡ།

གཏམ་བཤད་གནང་མཁན། མེ་ཀལ་ཚོན་མལྟ་ཚོན་སྤྲུག་ལགས།
ཁེ་མི་དེ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན།

༡༠། ༣༠ ཚོགས་སྤྱོད།

༡༡། ༣༠ གསོལ་ཇའི་བར་སེང་།

༡༢།༠༠ ཚོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཚུན་གྲ།

༡༣།༠༠ ལྷ་ཚོགས།

༡༤།༠༠ ཚོགས་སྤྱོད་གི་ལས་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད།

༡༥། ༣༠ གསོལ་ཇའི་བར་སེང་།

༡༦། ༣༠ ལས་འཆར་ལག་བསྟར་ལྷ་སྤྱོད་གནད་དོན་གཏན་འབེབས་བྱུང་བ་ཁག་སྤྱོད་
སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་དང་། ལྷ་སྤྱོད་བོད་རིགས་གཞོན་སྤྱོད་ཚོགས་ཚོན་གྱི་བསྐྱུགས་
གཏམ་གཏན་འབེབས་ལྷ་སྤྱོད།

༡༧།༠༠ མཚུག་བསྐྱོམས་མཚན་སྤོ།

༡༨།༠༥ ཚོགས་བཅར་བའི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱོད་བོད་རིགས་གཞོན་སྤྱོད་ཚོགས་
ཚོན་གྱི་བསྐྱུགས་གཏམ་ཡིག་ཚོགས་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད།

- ༡༢། ༡༠ ཕྱི་རྒྱལ་བཀའ་ལློན་ལོར་འཛིན་སློབ་མ་མཚོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱ།
- ༡༢། ༡༠ མཚུག་བསྐྱེམས་མཛད་སྤོའི་གསུང་བཤད་གནང་མཁམ། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འམུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་སློབ་མ་ཚེ་ལིང་མཚོག
- ༡༢། ༡༠ ཕྱི་རྒྱལ་དྲུང་ཆེ་ཀམ་ཚོས་དབྱིངས་ལགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷའི་གསུང་བཤད་
གནང་རྒྱ།
- ༡༤། ༠༠ དགོང་ཚོགས།

ཉིན་བཞི་པ། དེས་གཟའ་པ་སངས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢༡

ཨ་རིའི་མང་གཙོ་གོང་འཕེལ་བསྐྱེ་གནས་ཁང་གི་ན་གཞོན་ཚོགས་འདུར་མཉམ་ཞུགས་གནང་
མཁམ་དུ། ཚོགས་བཅར་བ་གཞན་རྣམས་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཉིན་གྲུང་ཕྱག་ཚོད་ ༡༢ གོང་
གསོལ་མགྲོན་ཁང་ནས་ཕྱིར་ལེབས་ཟེན་བ་དགོས་རྒྱ།

ཐ

ཕྱི་ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ལས་ ༢༡ བར་སྤོ་རྒྱ་ཚོད་ ༥ ལས་ ༩། ༣༠ བར་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་
ཞོགས་ཇ་གོ་སྤྱིག་ལྷ་ཡོད།

གསུང་བཤད་གནང་མཁན་གྱི་དོ་སྲོད་དང་བརྗོད་གཞི་སྤྱི་བསྟུན།

དམིགས་བསལ་བརྗོད་གཞི། རྣམས་བཅུ་དྲུག་པའི་བཀའ་ཤག་གི་ཕུགས་དམིགས་རྣོང་།

སྲིད་སྲོད་སློབ་པ་ཚེ་རིང་མཚོག

སྲིད་སྲོད་སློབ་པ་ཚེ་རིང་མཚོགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་སླེལ་
ཀོབ་ཕུགས་བསམ་གཞིས་ཚགས་སུ་སྐྱེས། ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་
རྒྱལ་ཡོངས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཡིག་རྒྱུགས་ཚེན་
མོའི་ནང་ཐོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུགས་འབྲས་ཨང་
དང་པོ་ཐོབ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་ ༡༩༧༧ ལོར་མ་རྟེན་
སི་ཁི་འཕེ་མཚོ་སློབ་ཏུ་དམིགས་བསལ་དཔལ་འབྱོར་རིག་

བ་སློབ་གཉེར་བྱེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྣམས་ ༡༢ པའི་མདོ་སྐད་སྲིད་སྲོད་འཕུས་སུ་བདམས་
ཐོན་བྱུང་ཞིང་། ༢༠༠༡ ལོར་རྣམས་ཡང་རྣམས་ ༡༣ པའི་མདོ་སྐད་སྲིད་སྲོད་འཕུས་སུ་བདམས་
ཐོན་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་ལས་བྱེད་ལུང་། ཐོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཚོགས་དང་སྲིད་བློས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་དེས་
སྟོན་པར་འདེམས་བསྐོས་བྱུང་བ་ལྟར་ ༢༠༠༧ ལོར་ལོ་ངོ་བདུན་ལྷག་རིང་འགན་ཁུར་འཁེས།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་ ༢༠༡༩ ལོར་སྲིད་སྲོད་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུར་བྱེད་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩
ལོ་ ༧ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ལོར་བྱུང་ཨ་འི་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཙོད་ཀྱི་ལས་འགན་ལོ་གཅིག་དང་ལྷག་གསུམ་བྱེད་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོར་སྲིད་སྲོད་ལོས་
མིང་ལངས་ཏེ་མང་མོས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་
ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་ལུས་ཏེ་སྲིད་སྲོད་གི་ལས་འགན་ལུ་སྐྱེས།

ཚོགས་སྲུང་དང་པོ།

བརྗོད་གཞི། བོད་ཀྱི་ལོགས་སྲུང་དང་བོད་མིའི་རོ་བོ། ལྷུང་རབས་ལོ་རྒྱུས།

བོད་ཀྱི་སྲུང་མིན་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ།

སྤྱིར་བཏགས།

བོད་ཀྱི་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོ། དུལ་ལུང་སོ་སོར་བྱུང་ཚོས་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་སྟུང་
བོད་ལ་འདྲ་རོམས་སུ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་མིན་རོ་བོ་ཞིག་ཡོད། བོད་ཀྱི་བྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་ཀྱི་རོ་བོར་མཚོན་ན་དེའི་ས་ཚའི་རྒྱ་ཁྲོན་ཆེ་ལ། རང་བྱུང་གཉེར་ཁ་དང་ནགས་
ཚལ། རྒྱ་བོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུག་ཅིང་ཞི་བསེལ་སྒྲན་པའི་འཁོར་ཡུག་སྲུང་སུམ་ཚོགས་པ་
ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་མཚོན་ན་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དང་མ་
བཟུང་བའི་བྱ་དང་བྱིའུ་རི་དུགས་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྤྲུག་
པར་དུ་བོད་མི་རིགས་ལ་མཚོན་ན་རག་ནས་མ་ཉི་དང་མ་གྲུར་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་སྤྲུག་འཚལ་དཀོར་སྤྱོད་དང་མཚོན་
འབྲུལ་སྤྱིར་བཏགས་གཉོང་གཞན་པའི་ཀྱི་ལས་ལ་རྟུག་ཏུ་བརྗོད་བ་དང་། སེམས་ལ་ཅི་སྤྲུབ་ཀྱིས་སྤྱིར་
ཚེ་དང་བྱམས་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སེམས་ལ་གཞོལ་བ་མ་ཟད། ཚོས་ཀྱི་བྱིན་མཚུས་
སྤོ་སྤོལ་ཆེ་ལ་དཀའ་ཚེགས་འཕྲད་སྐབས་ལམ་སང་ལུམ་ནས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་
སེལ་ཐབས་གཏོང་ཡོན་གྱི་སྤྲུབ་པ་ལས་ཀྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་གཏོན་
ཀྱིས་བརྒྱལ་པའི་དག་བོས་ཐོབ་ཐང་མེད་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ལུང་པར་འདྲེ་ལག་བརྒྱུད་ས་
ནས་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་གྲུང་ཀའི་ཆེ་སྤོག་ཤོར་བ་དང་། དེ་གྲིངས་གཞིས་ལུས་བོད་མི་
ནམས་དགའི་བཅོན་གཞོན་ལོག་སྤྲུག་སྤོང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོང་བཞིན་ནའང་རང་གི་ཡ་རབས་སྤོང་
བཟང་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་བསྐྱུང་སྤོབ་སྤོབ་སྤོང་འབད་པ་བརྒྱ་སྤོབ་གྲུང་བཞིན་
ཡོད་ཅིང་། ཀྱིས་འཕྲོར་བོད་མི་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྲུང་མིན་རོ་བོ་སྤྱོད་དང་ཡི་གེ་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་ལ་གང་སྤོབ་ཀྱིས་ཤུགས་རྒྱག་བཞིན་པ་མ་ཟད། ལོགས་ཆ་སྤོབ་པའི་དེང་
རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཡང་སྤོངས་བརྗོད་གྲུས་ཉེ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་
སྤོབ་འབྲས་ལག་ཅེར་སོན་བཞིན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱད་སྐྱོབ། དེ་ལྟ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བོད་མི་ཚམ་ཐན་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱལ་
 པར་བབས་པའི་རྗེ་དྲལ་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཞི་བོད་ཀྱི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་དང་འཛོལ་
 ཐང་དེ་དག་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཀུན་གྱི་མཉུན་སར་མངོན་སྲུབ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་
 སྤྱངས་ཆའི་སྤྱོད་རྩིས་ལེན་ཐོབ་སྲུབ་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཡལོང་ས་མཚོག་ནས་གསར་དུ་
 གཏོད་པའི་གཉེས་པན་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནའང་འདྲ། མི་མང་ལ་མར་གསོལ་རས་བསྐྱལ་
 བའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་མིན་གྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་མང་བོ་ཞིག་གཞན་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའམ་དགོས་དམིགས་ཞི་བོད་ཀྱི་ཆོལ་
 ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོངས་རྩོགས་མཐུན་སྦྱིལ་རོག་ཅུ་གཅིག་སྦྱིལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛུམ་སྤྱིང་
 སྦྱིལ་པན་ལུས་ཆེན་པོ་ལྷན་པའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གཞིར་བཞག་པའི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མེན་གྱི་
 ཆོས་རིག་གི་རོ་བོ་འཛོལ་སྲུབ་པ་ལྟེན་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས། འགོ་དཔོན་པོ་དང་གཤམ་མི་མེད་ཀུན་
 གྱིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་རབས་སྤྱོད་བཟང་དང་ལྷན་ཞིང་གཞུང་དེར་གི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ། རྒྱུ་
 སེམས་ཁ་ལ་ཁྱེད་ནས་རང་དོན་ལ་འཁྲི་བའི་ནད་ལམས་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་མའི་རྒྱུ་དོན་ལ་
 འཕྲུང་བུ་མཉམ་འདེགས་ལྟེན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་བསྐྱུན་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་བོད་
 སྤྱིའི་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོང་རྒྱུར་གཏོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་པས་བོད་མི་སྤྱི་དང་
 ལྷག་པར་དུ་གཞོན་སྤྱིས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་བཅངས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལག་བསྟར་
 བྱི་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཚོད་སྤྱིན། བོད་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱད་སྐྱོབ། རང་གི་གཉེན་ཉེས་མཚོན་པའི་
 བོད་མི་འདས་གསོན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་དང་མཚོད་འབྲལ་ལེགས་ཤོས་ཀྱང་ཡིན་སྟེ་མོ།།

དགེ་བཤེས་ལྷག་རྗེར་ལགས།

དགེ་བཤེས་ལྷག་རྗེར་ལགས་ཀྱི་འཁྲུངས་ལུལ་ནི་སྟོད་མངའ་
 རིས་ནས་ཡིན་ཞིང་། ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༦ ལོ་རྗེས་རིགས་ལམ་སློབ་
 གཉེར་ཁང་དུ་ནང་དོན་རིག་བར་སློབ་སྦྱོང་གཞན་བ་དང་། ལྷི་ལོ་
 ༡༩༡༩ ལོར་པར་བྱེན་རབ་འབྲམས་བ་དང་། ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༩
 ལོར་དབུ་མ་རབ་འབྲམས་པའི་བསྐྱལ་བ་མཐར་སོན་བ་དང་
 རྩོགས་མཚུངས་རྗེ་ལི་མཐོ་སློབ་ཁང་ནས་སེམས་ཁམས་རིག་
 པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ཁྲེང་ཡང་ཐོབ། ལྷི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོ་ནས་བཟུང་ཁོ་ན་ཏའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐུ་ཁུ་

མར་ནང་ཡོད་པའི་མི་རི་མི་གོ་ལམ་རྩི་ཡ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཆེ་བསྟོན་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ཡོད་མཁས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་ ༢༠༠༥ ལོ་རུ་བོད་ས་ཡུལ་མཁོན་ཆེན་མོ་མཆོག་གི་དབྱིན་རིའི་གསུང་བསྐྱར་གནང་ཡོད་ལ། ཡོད་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་དེབ་མང་པོར་ཡིག་བསྐྱར་དང་པར་སྐྱུན་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་སྟེང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར་རྩི་མི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྡེ་ཆོན་ནས་ཆེ་བསྟོན་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ཕུལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོ་རྒྱ་གར་དྲ་མཐུན་ལའང་ཉེར་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱི་བྱ་གསལ་འགན་བཞེས་མཁས་ཡིན་པ་བཅས་མདོ་བསྐྱུས་ཅམ་མོ།

༥༠

བོད་ཀྱི་དེ་བུར་རིག་པ། ལོ་མང་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱུན་བརྩོད་དང་འབྲེག་བཞག་བྱེད་པར་ཁུངས་འབྲེལ་ཐབས་མེད།

སྟོན་བསྐྱུས།

དོན་ཆོན་དང་པོ། བོད་མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་རྟོགས་དང་རིགས་རྒྱུད་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དེ། མི་ཆེའི་ནང་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་བྱ་བར་དོས་འཛིན་གནང་ལམ་ཡོད་པའི་སྟོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱངས་ཀྱི་པོ་ཉི་མི་རུ་དང་། དབུལ་ཚུ་རྩམ་རྩ་འའི་ནམ་ཐར་གཉིས་ལྷང་བངས་ཉེ། པ་མེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་ཤེས་ན་སྡེ་ཉེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དང་། མི་ཆེའི་ནང་མ་ཤི་བར་རུས་བརྒྱག་གི་མེད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་བྱས་ཆེ་རང་གི་རིགས་བརྒྱག་གི་ཡོད་པའི་སྟོན་ལྷན་རྒྱུ།

དོན་ཆོན་གཉིས་པ། ཏུན་ཉོང་ཡིག་རྙིང་ཁུངས་སུ་བྱས་ཉེ་བོད་སྤྱི་རབས་པས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྟོན་བརྒྱུད་དངོས་འཛིན་རི་ལྗང་གནང་ཡོད་པ་དང་། དོས་འཛིན་གནང་སྟངས་དེ་ལས་འཕྲོས་ཉེ་སྟོན་འཛུལ་སྟེང་དང་ཡང་སྟོན་ཨེ་ཤི་ཡའི་མི་མང་ལ་བོད་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱུད་གལ་འགངས་རི་ཅམ་ཆེ་མིན་སྟོན་བརྟེན་རྒྱ།

དོན་ཆོན་གསུམ་པ། བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་ལས་བོད་མིའི་བྱུང་ཁུངས་སྡེ་ཉེ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་པ་དེ། དེར་གྱི་སྡེས་དངོས་ཆོན་རིག་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་མཐུན་ཞིང་། གནང་དོན་དེ་ལས་གནའ་བོའི་བོད་མིས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱི་འཛིག་ཉེར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་གནས་ཚད་ཡང་མཐོ་པོར་སོན་ཡོད་པའི་སྟོན་འབྲེལ་བརྟེན་ལྷན་རྒྱ།

དོན་ཚན་བཞི་པ། ལྷི་ལོ་ ༡༩༧༤ ཡས་མས་སུ་བཅུགས་པའི་འཕྲོངས་རྒྱས་རྩོམ་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་
 བོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཅོམ་ཡལ་སྐུ་དུས་ཙམ་ལ་བོད་ཀྱིས་རྒྱ་བ་ཉ་ལོ་ནས་ཤར་ལོང་རྩན་བར་
 དབང་ལུང་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་པ་ར་སྲོད་དང་། གནས་རྒྱུ་དེ་ལས་བོད་མི་རིགས་ནི་ལས་ལ་
 བཅོམ་ཞིང་དཔལ་ངར་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ལོག་ཡིན་པའི་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་ཞུ།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། བོད་དང་རྒྱ་བ་སྲིགས་པའི་སྐྱེད་དང་འཁྲབ་གཞུང་དཔེ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས། བོད་
 གྱི་རིག་གཞུང་ནི་སློབ་གཞི་ནི། ལྷི་ནང་ལྷི་ཡི་རྣམ་སྲོལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་སྐྱེད་གྱི་རིག་
 གནས་ཀྱི་རྒྱབ་སྲོངས་ཡོད་པར་སོང་། རིག་གནས་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་མི་ཡི་ཁྱད་ཚོར་རམ་མའི་
 རིགས་ལ་མན་ཐོགས་ཆེ་བའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རོ་སྲོད་བཅས་སོ། །

གཅུག་ལག་སློབ་དཔོན་གཙང་སྤྲུག་སློབ་ས་ལགས།

གཙང་སྤྲུག་སློབ་ས་ལགས་ནི་ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་གཅུག་ལག་
 སློབ་དཔོན་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་
 ཞིབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་དུ་ལའི་གླ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
 ཁང་ནས་འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་སྦྱོང་གནང་དང་གནང་ལུས་
 ཡིན། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ལམ་ཆ་ཆེན་
 སྤྱི་མེད་རིམ་ཕྱོན་གྱི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་ཆེད་ཚོམ་དང་ཚོམ་ཡིག་
 དེ་བཞིན་དཔེ་དེབ་རིགས་སྣ་མང་གིས་གནང་ཡོད། དཔེ་དེབ་དང་ཆེད་ཚོམ་པར་འགྲེམས་
 གནང་བ་ཁ་ཤས་ནི། ལམ་ཆ་ཆེན་ཨེར་ཉི་ནི་ཞིབ་འཇུག་གཙང་སློབ་ལྷ་རམ་ལུན་གསུམ་གྱི་
 སློབ་བྱུང་ལོ་རྒྱུས། ལམ་ཆ་ཆེན་སྤྱི་མེད་དགུ་བ་དང་གཞུང་མའི་དོན་རྒྱུན་སོགས་ལ་དབུད་པ།
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་པ། བོད་ཀྱི་སྐར་སྲོལ་ཁྲིམས་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་གཞུང་འགྲེལ་ཡིག་བཟོའི་
 འགྲེ་སྐྱེད་དང་བརྗོད་འགྲེས། དབུས་གཙང་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་དང་། མང་ལུལ་སྐྱེད་མོང་གི་སློབ་
 བྱུང་ལོ་རྒྱུས་བཅས་བརྒྱུ་མཐུན་གནང་ཡོད།

ཚོགས་ཚུན་གཉིས་པ།
བཅོན་པོལ། སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག
པོད་རྒྱའི་ཚོད་རྫོག་དང་མ་འོངས་ཁ་སྐོག་ལ།

ཡ་སྐབས་བའི་བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མི་ཚེའི་ཚོད་ལ།

སྤྱིར་བཏགས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ས་བཅོན་བཟུང་བྱས་རྗེས་སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དགུང་གངས་ཉི་ཤུ་ཅེ་གསུམ་ཐོག་རང་ཡུལ་དང་ཞབས་ཀྱིས་
དཔོན་བླ་དང་། སྤྱིར་སྐབས་དེར་མགོན་པོ་མཚོག་དགུང་ན་ལང་ལུགས་རྒྱུང་རིང་བའི་དཔོན་ས་
གཞི་དང་ཡང་དག་པའི་དབྱ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་གར་ནང་དུ་འཕྱོར་བའི་སྐབས་བཅོམ་
བོད་མི་ཁྲི་བརྒྱད་ལྷག་ལ་གཞིས་ས་བསྐྱར་འཇུགས་དང་། བོད་ཀྱི་དཔོན་སྡེ་ཐེ་ཐེ་བའི་བརྟེན་གནས་
ཆེ་ཁག་སྐྱར་གསོ་མཛད། བཅོན་པོལ་ནང་དུ་དཀའ་སྤྱུག་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ནའང་སྤྱི་ནོར་
ཡཔོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་སྐྱེ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ལམ་ལུགས་དང་།
སྤྱིག་འཇུགས། ཚོགས་སྡེ་བསྐྱར་འཇུགས་གནང་སྟེ། རྒྱུན་ལྔ་དེ་དག་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་རྣེས་
པ་ལས་ཐ་དད་བའི་གསར་བརྗེ་མཛད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སུ་བཟུང་གནང་ཡོད།

གྲུས་པས་ལོ་རྒྱུ་བཞི་བརྒྱ་རིང་སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་དབུ་འོག་
དབུང་འདེགས་ཀྱིས་ཞབས་ཁུ་བསྐྱབས་པའི་ཉམས་སྲོང་ལས་བཅོན་པོལ་དུ་ཐེབས་པའི་
རྗེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ལོ་ལོ་ས་ནང་མགོན་པོ་མཚོག་གིས་འཛེམ་བུ་སྤྱིར་གི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་
འཕྲིན་ཡིག་གངས་མེད་ལྷགས་གིས་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་འགར་འཕྲིན་ལན་འཕྱོར་གྱི་
ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ལ་མཚོན་ན་དཀའ་སྤྱུག་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཞན་པའི་སྐབས་དཀའ་སྤྱུག་དང་བཞེས་ཀྱིས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་ནས་རང་གི་མི་
སེར་ཆེད་སྤྱུགས་ཁུམ་མེད་དང་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོན་ཡོད་ལ། དུས་ད་ལྟའང་དེ་ལྟར་གནང་སྤྱུག་ཡིན།
དཔེ་རྒྱ་བྱལ་བའི་སྤྱུགས་བཅོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་མི་ཐོག་རིམ་པ་གསུམ་ཤེས་བྱ་
ཡོན་ཉན་ལྷན་ཞིང་། རང་ཁ་རང་གསོ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ད་ལྟའི་བཅོན་པོལ་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྡངས་འདྲིར་སྤེལ་ས་པ་མ་ཟད། སྤྱིར་སྐབས་ཆེན་པོས་དཀའ་སྤྱུག་གཏོང་
ཡོན་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིར་བོད་དོན་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་གཏོང་གནང་མཛད་སྦྱོར་ཡོད།

སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་
 བཅོན་ཤོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ཏེ། ཆ་ལག་ཚང་བའི་
 མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གཏན་འབེབ་མཚན་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་
 བློན་འོས་འདེམས་གནང་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱོད་བབ་ཡོངས་རྫོགས་མང་
 གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འོས་འདེམས་བྱེད་པའི་འགོ་བློན་ལ་ཅེས་སྲོད་ལེགས་བྱུང་བྱུང་། བོད་མི་
 རྣམས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཅོན་གཞོན་ལོག་སྐྱབས་སྲོད་མཚན་གཙོད་ཚང་མེད་སྲུངས་ནའང་
 འཚོ་བ་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་གཏན་སྲོད་བྱེད། བོད་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་དེ་བཞིན་ཉེ་རབས་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་
 ལས་འགུལ་མང་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་སློབ་སྦྱོང་། ང་ཚོའི་འཆར་སྤང་ལྡན་པའི་དབུ་བློན་ཀྱི་བཀའ་
 དཔོངས་ལམ་སྲོད་ལོག་འཚོ་བ་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ལས་འགུལ་སླེབ་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་
 སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནི་འཇམ་བུ་སྲིད་གི་ཞི་བདེ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་
 རང་གཞུགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།

བཀའ་བྱུང་བཀའ་མཚོར་བསྐྱབ་འཛིན་དགེ་ཆེ་མཚོག

བཀའ་མཚོར་བསྐྱབ་འཛིན་དགེ་ཆེ་མཚོག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
 ལོར་ལྷ་སར་འཁུངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དབུ་བརྒྱ་བརྒྱུ་བྱ་
 དེ་གངས་འགོ་སྟོད་སྐབས་བཅོན་ཤོལ་བོད་གཞུང་ནང་བུག་
 ལས་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྐྱེད་ཡིག་ཚང་དུ་སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་
 ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐབས་བཅའི་གཞིགས་
 སྲོད་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཁོ་མིའི་ ༩༠ ཅམ་འིང་ལྷག་
 བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཞབས་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་དུས་རྟག་དུ་
 ཁོང་ལ་སྐབས་དབྱེས་མཉེས་དང་སེམས་ཐག་ཉེ་ཅང་ཉེ་པོ་མཚན་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་
 ཡུལ་དབང་ཡསྐྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་གསང་གསུམ་གྱི་མཚན་འཛིན་འཁོད་པའི་
 བར་འིས་དེབ་ཅིག་འདོན་སྲེལ་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། དེབ་དེའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་འདོན་སྲེལ་ཞུས་
 པ་དང་། དེབ་དེའི་ནང་གི་ཡུལ་བའི་ཡསྐྱེད་པར་རྣམས་དེ་སྐྱེད་འདོན་སྲེལ་ཅ་བ་ནས་ཏུ་སྲོང་མེད་
 ལྷག་དེབ་དེ་དཔེ་གསར་ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་ཡོད་འདུག ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྡན་ཆོགས་ཐོག་
 མང་དབུ་འཇུགས་གནང་མཁན་གྱི་གསར་དང་། དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་བཟུངས་ཀྱི་བྱིས་བསྐྱབས་
 ལས་ཁུངས་དང་། འཛོད་བསྐྱོད་ཤེས་རིག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བྱོན་གནང་ཡོད།

བོད་རྒྱ་འབྲེལ་ཚོལ་གྱི་འབྲེལ་རིམ་དང་མ་འོངས་མདུན་ལམ།

སྤྱི་བསྟུན།

བོད་རྒྱ་ཚོད་རྫོག་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ནང་གི་གཞན་དོན་
ཞིག་ཅ་བ་ནས་མེན་པ་དང་། ཚོད་རྫོག་དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོད་རྫོག་
ཅིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཚོད་རྫོག་སེལ་ཆེད་སོལ་རྒྱུན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་
ལམ་ལུགས་གང་ཡོད་པ། བོད་མིའི་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ངོས་འཛིན་སྤངས། བོད་
རྒྱ་འབྲེལ་ཚོལ་གྱི་འབྲེལ་རིམ་མི་འདྲ་བའི་ནམ་པ། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་
བའི་རང་སྤོང་ཡོང་ཐབས་གྱི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་
བའི་རང་སྤོང་ཡོང་ཐབས་གྱི་བསམ་འཆར་གྱི་འབྲེལ་བརྗོད་ཡིག་ཆ། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་
འགྲུར་སྟེག་འཁོ་བཞིན་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚུངས་ལ་རེ་བ་དང་གོ་
སྐབས། ཉེན་ཁ་གསར་བའི་སྐོར་གསུང་གནང་མཛད་རྒྱ།

སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལགས།

སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་ཁམས་
གྱི་འབའ་ཞེས་བའི་ས་ཁུལ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་
སྤུང་སིར་ཤེས་ཡོན་ཆེད་བཏང་། ཁོང་གིས་ད་བར་བོད་མིའི་
སྤྱི་ག་འཛུགས་གྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་ཏུ་གོ་བབ་འདྲ་མིན་ཐོག་
ལོ་ངོ་ ༣༠ ལྷག་རིང་ཞབས་ཞུ་བསྟུན་པ་ཡོད། ཁོང་ནི་སྤྱི་
ལོར་༧༧འོང་ས་༧སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དམིགས་
བསལ་སྐྱེ་ཆབ་གྱི་མཚན་གནས་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་ ༢༠༡༠ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་
ཁྲིད་ཆོ་དང་ལྷན་གྲོས་ཚོལ་ཐེངས་དགུ་དང་ནང་ཚོལ་ཐེངས་གཅིག་བཅས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༥ ལོར་ ༡༩༩༩ ལོར་ཁོང་གིས་དབྱ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཙོད་གནང་།
ད་སར་ཉེན་གཞི་བྱས་བའི་དགའ་ལྷན་ལོ་བྱང་ཡིག་ཆ་ནང་དུ་ཕྱི་འབྲེལ་དྲུང་ཆེའི་ལས་ཁུངས་
བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤུང་སིར་ཕྱིར་ལོ་ལོ་ལོ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་གི་ཕུ་རོལ་སྐྱེ་ཆབ་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་ ༢༠༠༥ ལོར་སྤུང་སེལ་

དོན་ཁང་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷན་ ༢༠༠༩ བར་སྤྱད་མི་སྐྱེ་ཚབ་དོན་གཙོད་ཀྱང་གནང་ཡོད།
སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡུ་རོབ་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཚབ་དང་
སྐར་སེལ་དོན་གཙོད་གནང་ཟེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལྷན་ ༡ ལྷན་བཞེས་ཡོལ་དུ་སེབས།

༩༠

འདས་པའི་ལོ་ངོ་རྒྱལ་ཅུའི་རིང་བཅོན་འབྲོལ་ནང་སྤྲིག་འཇུགས་ཆགས་ཚུད་དང་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ།

སྤྱིང་བསྐྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷན་ ༩ པའི་ནང་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་
མཁུན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་རང་ཡུལ་འཕགས་མཆོག་སྐྱུན་རས་གཞིགས་གང་ཉིད་
ཀྱི་འདུལ་ཞིང་། ད་ཆོའི་པ་སེས་ཆོལ་རྒྱལ་བཀའ་འཛིན་ཅན་གྱིས་རིང་ལོས་བརྒྱུད་མི་རབས་མང་
པོར་ཆོས་ཀྱི་མོས་གུས་འཆོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་སློབ་འཕའ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་དབྱེ་བའི་བསྟེ་
གནས། མི་བསོད་ལྟ་ཅི་མི་བསད་ཀྱི་སྐྱ་ཅམ་ཡང་ཐོས་དཀའ་བའི་བོད་ཆོས་ལྡན་གངས་རིའི་
སྤྱོད་ས་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅོན་འབྲོལ་དུ་སེབས་འབྲོར་ལྷབ་བ་ནི་བོད་རྒྱལ་
ཁབ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་ད་དུང་མི་རབས་མང་པོར་གནས་རྒྱུའི་རྒྱལ་ཁ་ཅམ་
མ་ཟད། ད་ཆོར་ཤིན་ཏུ་གཤམ་འགངས་ཆེ་བའི་སྤྱི་དོན་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དངོས་བདེན་
ཚོད་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཆོག། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སེབས་ཟེས་སུ་རྒྱ་གར་དང་།
བལ་ཡུལ། འབྲུག་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་གང་བདེར་བོད་མི་ཁྲི་ཚོ་ཁ་ཤས་སློབ་འབྲོར་
བའི་སྐབས་དེར་བོད་མི་ཆོར་ངོ་ཤེས་པ་ས་དང་གནམ་ལས་མེད་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གཞུང་
མང་ནས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་དགའ་བསྟེ་དང་། གུས་
བཀའ་ཚད་མེད་ཞུས་པའི་ཐོག་མགོན་པོ་གང་ཉིད་དང་། གང་གི་ཟེས་བསྟེགས་བོད་མི་རྣམས་
སྐྱབས་བཙོལ་དུ་བཞེས་གནང་ཡོད་ཅིང་། བོད་མི་རྣམས་ས་མཚམས་སུ་རིམ་འབྲོར་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱི་དུ་སྐྱུག་ཐང་ལུས་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཐག་གི་གནས་སྤངས་ལས་སློབ་ཐབས་སུ་ཡལོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བཅོན་འབྲོལ་སྤྲིག་འཇུགས་ནས་གཙོ་བོ་རྒྱ་
གར་གཞུང་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་ཆོགས་ཁག་ལ་འབོད་བསྐྱེལ་ཞུས་ཏེ་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་
འབྲོར་བཞེན་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅོན་འབྲོལ་ནང་མང་གཙོའི་སྤྲིག་འཇུགས་ལྷན་
ཚུགས་སློབ་གསུང་གནང་མཛད་རྒྱ།

བཟང་ཤིས་ལུན་ཚོགས་ལགས།

བཟང་ཤིས་ལུན་ཚོགས་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་
 རྫོང་དེང་རི་ལམ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
 བོད་ས་རྫོང་རྫོང་ཡོངས་ལ་རྒྱ་དམར་གིས་དུག་གཞོན་བྱས་
 ཉེ་བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་རང་ཡུལ་དུ་མོད་ཐབས་
 བལ་ནས་ལོ་དེའི་རྗེ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ནང་བལ་ཡུལ་གར་ཁུམ་
 ལུ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ལོ་རྩོད་བདེ་

མིང་གཞིས་ཚགས་ཀྱི་ཉིན་སློབ་ལ་བསྐྱོད་དེ་ལུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་དམར་གཞིའི་སློབ་སྦྱོང་
 བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་ནས་ཐོག་མར་རྒྱ་ཡོད་རྒྱ་དམར་གཞིའི་སློབ་གྲྭར་ཆེ་ཤིས་
 སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། ལོ་དེའི་ཕྱི་རྗེ་ ༡༡ ལོར་མོན་པ་ཨ་ལུ་བོད་གཞིའི་སློབ་གྲྭར་ཆེད་གཞིར་
 ལུང་སླེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སློབ་གཉེར་བྱེད་ལུང་གཞིའི་ཞབས་དམིགས་སློབ་རང་གཞིའི་
 ལོ་རྒྱུད་ལས་ཁུངས་ནས་ལོ་གཅིག་རིང་དམིགས་བསལ་འཛིན་སྐྱོང་ལས་དོན་སྐྱོང་བརྒྱུ་
 དུ་དུག་འདེམས་ཀྱིས་ཐབས་སྦྱོང་ལ་ཞུགས། ལས་བྱེད་སྐྱོང་བརྒྱུ་ལོ་རྒྱུད་ཐོག་རྗེས་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུད་
 ལས་ཁུངས་སུ་རྒྱ་ལུག་རིང་རང་ཁོངས་ལས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་ཞབས་ཞུ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡
 རྗེ་ ༡ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་གཞིའི་ཞབས་དོ་མར་བསྐྱོད་གཞིའི་དང་འབྲེལ་རྒྱ་དམར་གཞིའི་ཚགས་
 ཀྱི་ཚེས་བྱུང་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ རྗེ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཕྱི་ལོ་སྐྱེ་ཚེས་དོན་ཁང་གི་བྱུང་གཞིའི་
 ལས་ཚབ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ རྗེ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་ལོ་རྒྱུད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་གཞིའི་ས་
 མིག་ཐོག་གནས་སློབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ རྗེ་ ༩ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་གནས་སྐྱུར་གྱིས་ལོ་རྒྱུད་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཡིག་ཚེས་མོང་བསྐྱོད་གཞིའི་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ རྗེ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་དཔལ་འབྱོར་
 བྱུང་ཆེར་གནས་སློབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ རྗེ་ ༡ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཕྱི་ལོ་སྐྱེ་ཚེས་དོན་ཁང་དུ་གནས་
 སློབ་བསྐྱོད་གཞིའི་བྱུང་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ རྗེ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་བདེ་སྐྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 བྱུང་ཆེར་གནས་སློབ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ རྗེ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལས་བྱེད་འདེམས་ལུན་ཚོགས་
 གཞི་དང་། ལོ་རྒྱུད་སྐྱེ་བྱེད་ལག་འཛིན་དུ་བསྐྱོད་གཞིའི་ལས་ཁུངས་བྱས་ཡོད་པ་བཙས་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས།

ཚོགས་སྐྱོན་གསུམ་པ།

ལྷ་གཏུག་ལས་འགྲུལ། ལྷ་གཏུག་ལས་འགྲུལ་ལ་སྐྱེན་པའི་ཉེར་མཁོའི་མཐུན་སྐྱོན་མཁོ་
སྐྱེན་བྱ་སྐྱོགས། འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་སྐྱེད།

ལུབ་སྐྱོགས་སུ་བོད་དོན་ལས་འགྲུལ་ལ་བཟང་སྐྱོགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་ཁོར་ལུག

སྐྱོད་བསྐྱུས།

འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་ཆེད་ལས་འགྲུལ་སྐྱེལ་རྒྱ་དེ་ནི་ལུབ་སྐྱོགས་སུ་ལས་དོན་ཉ་ཅར་གལ་
འགངས་ཅན་ཞིག་ལ་ཅི་བཞིན་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་དང་དང་དབང་སྐྱེད་སྐྱོབ་ཆེད་སྐྱི་
སྐྱེད་གཉེས་ནས་དཀའ་ངལ་ལ་འཛེམས་ཚོན་སྤངས་ཉེ་ལས་འགྲུལ་སུ་མཐུད་སྐྱེལ་སྐྱུས་ཡིན།

ལས་འགྲུལ་དེའི་ཁོངས་སུ་སྐྱི་མང་གི་དང་དབང་དང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་དང་ཚོབ་ཐང་
འབྲེལ་མཉམ། མོ་མོ་འབྲེལ་མཉམ། མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ལ་གཤོང་ལེན། རིགས་མཐུན་དབང་
གཉེན་སྦྲིག་གིས་གཅོས་ཚོབ་ཐང་འཐབ་ཚེད་དང་། སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཚོབ་ཐང་། གཞིས་སྐྱོ་
བྱེད་མིའི་ཚོབ་ཐང་། སྐྱ་བཟོད་དང་དབང་དང་། དཔལ་འགྱུར་གོ་སྐྱབས་འབྲེལ་མཉམ་བཅས་ཡོད།
ལས་འགྲུལ་བ་དེ་དག་གིས་མི་མང་རང་སྐྱོན་ཁོམ་སྐྱོར་དང་། ཞེམས་གཏུག་ཚབ་སྲིད་མི་སྣ་
དང་སྲིད་གཞུང་དང་ཚོགས་པ་སྦྲིག་འཇུགས་ཁག་ལ་ལྷ་གཏུག་བཅས་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་
འགྲུལ་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད།

ལུབ་སྐྱོགས་པ་ཚོས་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་གི་གནས་སྤངས་སྐྱོར་སྐྱོད་སྐྱབས་བོད་མིར་དོ་སྣང་དམིགས་
བསལ་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་བཅོན་འོག་ཏུ་བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ ཡུལ་
གོམས་གཤེན་ལུགས། འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་བཅས་པར་ཅི་མེད་དོག་རོལ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པར་
བོད་མི་ལས་འགྲུལ་པ་ཚོས་གཤོང་ལེན་གྱིས་སྐྱེད་སྐྱོབ་བྱེད་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོབ་ཐང་ལ་དམ་བསྐྱབས་དང་། རིག་གཞུང་སེམ་ཡལ་
དུ་གཏང་བ། དཔལ་འགྱུར་བྱུང་བཅས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་བོད་དོན་ལས་འགྲུལ་པ་ཚོས་ངལ་བ་
ཁྱད་དུ་བསད་དེ་རྒྱལ་སྐྱིད་སྲིངས་ཆའི་སྐྱེད་གོ་རྟོགས་ལས་འགྲུལ་རྒྱ་ཆེ་སྐྱེལ་དང་སྐྱེལ་སྐྱུས་སུ་
མཆིས། ལུབ་སྐྱོགས་སུ་གནས་འཁོད་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་མི་ལས་འགྲུལ་བར་མཚོན་ན། གོས་
ཚོགས་དང་སྲིད་གཞུང་སོགས་གཞུང་གི་སྦྲིག་འཇུགས་རིམ་པ་དུ་མ་དང་། མོ་འདོན་བཟླ་

གནས་ཁང་། གསར་འགོད་པ། མང་ཚོགས་བཅས་ལ་བོད་དོན་ལུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་
རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ལས་དབུས་ས་དང་རྫོང་རིམ་པ། མོང་རྩེ་
རྫོན་ཚོགས་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མང་ཚོགས་དང་མྱོས་འདེབས། ལུ་གཏུག་
གི་ལས་འགུལ་བཅས་སྐྱེལ་བ་བརྒྱུད་སྲིད་གཞུང་ཁག་གི་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་གཙོ་
བབ་བོད་ཚོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ལངས་སྲོགས་ལ་བཟང་སྲོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་གཏོང་ཆེད་
ལུགས་རྒྱུན་སྲོད་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཁག་གི་མཉམ་ཁུབ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་དོན་ལས་འགུལ་བ་ཚོར།
བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱེད་ས་འཁོད་པའི་སྣམ་ཚེ་དུས་ཚོག་འགུལ་ཐུབ་རྒྱུ་དང་།
རྫོན་ཚོགས་འདྲ་མིན་ནང་མཉམ་ལུགས་གཞན་ཐུབ་པ། ལུ་གཏུག་ལས་འགུལ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱལ་
སྤྱིའི་རྒྱལ་སྲོད་ཚོབ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བོད་དོན་ལས་འགུལ་བ་ཚོས། མོ་འདོན་བསྟེ་གནས་ཁང་དང་ཉམས་ཞིབ་ཁང་བཅས་དང་མཉམ་
ལས་ཚོག་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱེད་ས་རྣམས་ཞིབ་ཐུ་འབྲེལ་བ་རྫོང་ཐུབ་པ་མ་ཟད།
ཉམས་ཞིབ་པ་ཚོར་མཐུན་འགྲུར་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། ཚབ་སྲིད་བསྐྱོང་སྐབས་དབྱུད་བསྐྱར་
ལུགས་ལོ་ཡོང་རྒྱུར་མན་རྒྱལ་གྱི་སྲུབ་ཐུབ། གཞན་ཡང་སྣམ་ཚེ་ཚོགས་རྫོང་འདོན་ཐུབ་རྒྱུ་དང་།
དཔང་ཉགས་ཁུངས་སྐྱེལ་ལྡན་པའི་ལུ་གཏུག་སྐྱེལ་རྒྱ་བཅས་ལ་མན་ཚོགས་ཉ་ཅང་ཡོད།

གསར་འགྲུར་བརྒྱུད་ལམ་ཚན་པའི་གོ་སྐབས་སྲུད་དེ་བོད་དོན་སྐོར་ལ་ཚོམ་འབྲི་རྒྱུ་དང་།
བཅར་འདྲི་ལེ་ཚན་སོགས་དང་ལེན་བྱེད་པ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་གི་གནས་སྐྱེད་ས་
ཚོག་གོ་རྟོགས་སྐྱེལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཞན་ཡང་མང་ཚོགས་ཁོང་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་སྐྱེལ་
ཆེད་རིག་གཞུང་འཁུལ་སྟོན་ལུ་རྒྱུ་དང་། གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་བོད་དོན་གཏམ་བཤུར་གྱི་ལས་
འགུལ་སོགས་སྐྱེལ་ཉེ་བོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྐོར་སྲུང་ལྷག་ཚོབ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་སྤྱིག་འཛུགས་གཞན་ཁག་དང་།
སྤྱི་ཚོགས་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་གྱི་ཚོགས་པ་བཅས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འགུལ་གྱི་རྣམ་ལུགས་གོང་འཕེལ་དང་། མང་ཚོགས་ལ་སེམས་
འགུལ་འཕར་མ་གཏང་རྒྱས་མཚོན་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ལ་བཟང་སྲོགས་གྱི་འགྲུར་བ་གཏང་
རྒྱུའི་རྣམ་པ་མཛོན་གསལ་ལྡན་པ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

ཕྱི་སྡོད་པོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་གང་མང་ལས་འགྲུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་
 དང་། ས་གནས་ལུལ་མིའི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་མཐུན་འབྲེལ་གྱིས་ལས་འགྲུལ་སྡེལ་སྲུབ་ཚེ་སྤྱི་
 སྡེར་གཉིས་ལ་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་ཚགས་ཚུད་སྡེལ་སྲུབ། ཤེས་ཡོན་བསྟེ་གནས་ཁང་དང་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚན་པ་བཅས་དང་སྟན་མཉམ་དུབ་ཐོག་ལས་འགྲུལ་སྡེལ་ཚེ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་ཐད་ཐབ་སྡོད་ལས་འཆར་ཚགས་ཚུད་སྡེལ་སྲུབ་རྒྱ་དང་། འབྲུང་འབྲུང་ལས་འགྲུལ་བ་
 ཚོར་ཡང་སེམས་འགྲུལ་གཏོང་སྲུབ།

ལུབ་སྤྱོད་པོད་མི་ལས་འགྲུལ་བ་ཚོས་གོ་སྐབས་དེ་དག་བཀོལ་སྡོད་བཞིན་ཉེ་བོད་དོན་གོ་
 རྟོགས་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྡེལ་བ་བརྒྱུད་པོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ལུས་པ་གོང་འདེགས་སྲུབ་རྒྱ་མ་
 ཟད། སྤངས་ཚ་འདྲ་མིན་ཐོག་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུང་བ་གཏོང་སྲུབ། ལས་འགྲུལ་བ་ཚོའི་
 ཚོད་སེམས་དང་རིམ་བ་དུ་མར་འབྲེལ་འདྲུགས་བྱས་བ་བརྒྱུད་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ལས་
 འགྲུལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱར་ཞབས་འདེགས་སྲུབ་སྲུབ་རྒྱ་མ་ཟད། དང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་
 ཀྱི་འཛུལ་སྤོང་ཞིག་སྐྱབ་རྒྱར་ཡང་ཞབས་འདེགས་སྲུབ་སྲུབ། །

ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ལགས།

ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ལྟེ། ཁེ་ན་ཏུ་བོད་རིགས་མཐུན་
 ཚོགས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡ རང་འཛིན་སྡོད་འགན་འཛིན་
 ཀྱི་ལས་ཁུར་བཞེས་ཡོད་འདུག ཁོང་བལ་ཡུལ་དུ་སྤྱི་འཆར་
 ལྷུང་ཞིང་། ༢༠༡༥ ལོར་ཁེ་ན་ཏུ་གཞིས་སྤོས་གནང་འདུག
 བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་བལ་ཡུལ་གཞིན་སྤྱིས་དང་བྱུང་
 མེད་ལུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ལས་
 རོགས་ཐོག་ས་གནས་བུད་མེད་ཚོའི་ལུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་ཆེད་ལས་འགྲུལ་
 སྡེལ་སྡོད་འདུག སྤྱིས་སུ་ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་སེབས་ནས་བོད་ཀྱི་ཐེབས་ཅུ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
 གཞིན་པའི་ལས་ཁུར་ཞུས། དེ་ཡང་ཁོང་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་
 སྡོམ་གྲུ་ཁག་གི་སྲུ་གུའི་ཤེས་ཡོན་དང་། བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཆེད་བཏང་
 བའི་ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ཀྱི་རོགས་དཔུལ་དེ་དག་དོན་སྤོང་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་ཡོངས་

ལས་འཆར་ཁག་གི་འགན་ཁུར་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག། ཁོང་གིས་ཁོ་ཁྱེད་ལྟ་མེན་སི་མཐོ་སློབ་ནས་
གཙུག་ལག་རབ་འབྲམས་ཀྱི་སློབ་མཐར་སོན་ཞིང་། རྗེང་ལོར་པི་ཨེ་སི་མཐོ་སློབ་ནས་དཔལ་
འབྱོར་རིག་པའི་ཚོང་ལས་སྡེ་ཚོན་ནས་སློབ་མཐར་སོན་འདུག། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་ཁོ་ཁྱེད་ལྟོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་སྐྱེ་ཞབས་ཨ་རིབ་མི་རྗེ་ལགས་ཀྱི་ལས་ཁུར་སྲུ་བྲལ་ལས་གནང་སྲོང་ཡོད་
པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨེ་ལི་ཡ་ན་ཞེས་པའི་ཁོ་ཁྱེད་ཚོགས་པའི་ལས་འཆར་སློབ་སྟོན་པའི་
བྲལ་ལས་ཡང་གནང་སྲོང་ཡོད་འདུག།

ཐ

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་དོན་ལྷུ་གུ་གཏུག་ལས་འགུལ་གྱི་ལུས་པ་སྐྱེད་སྲིང་།

སྤྱིང་བསྐྱུས།

འདྲིར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོ་སློབ་དང་འི་བ་འིས་ལན་གྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི། བོད་དོན་ལྷུ་གུ་གཏུག་གི་
ལས་འགུལ་སྤེལ་སྤངས་ཐང་འཐབ་བྱས་དང་ཐབས་ལམ་གསར་བ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པ་བརྒྱུད་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོན་དུ་བོད་དོན་ལྷུ་གུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་ལུས་པ་རྒྱ་ཁྲབ་དུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ས་གནས་
འདྲ་མེན་ནང་གི་ལྷུ་གུ་གཏུག་ཚོན་པ་པན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ་ཡང་རྒྱས་ཚགས་ཚུད་ཐོག་མཉམ་
རུབ་ཀྱི་ལུས་པ་སྤར་སྐྱབ་སྤངས་རྒྱ། དེ་བཞིན་བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་བོད་དོན་ལྷུ་
གཏུག་ལས་འགུལ་ཚགས་ཚུད་སྤེལ་སྤབ་སྤང་སྤི་ནང་གི་མཐུན་ཚུན་དེ་ལྟར་སྤབ་དགོས་མིན་
ཐོག་ལ་སྤང་བཤད་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཡིན།

སྤྱི་སྤེར་གཉིས་ཀྱི་ལྷུ་གཏུག་ལས་འགུལ་ལ་ལུས་པ་དེ་ཡོད་དང་། ལྷུ་གཏུག་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་
ཁྲབ་ཚད་དོས་འཛིན། ལྷུ་གཏུག་འབྲེལ་ལས་ཚགས་ཚུད་དེ་ལྟར་གཏོང་དགོས་པ། ལྷུ་གཏུག་པར་
མི་རབས་གཞིན་པ་ཚོར་ལྷུ་གཏུག་སྤེལ་སྤངས་རྒྱས་སྟོན་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་སྤུས་ཅུའི་རིང་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐུ་ཚབ་
དང་། བོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཁག་བཅས་དང་ལྷན་སེམས་ཐག་ཉེ་པོས་ལས་འགུལ་སྤེལ་འབྲས་
སྲུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་ལ་མཚོན་ན། ད་བར་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་དང་འཛིན་
སྲོང་སྤེ་ཚོན། དེ་བཞིན་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤིད་གཞུང་ཁག་དུ་བོད་དོན་ལྷུ་གཏུག་གི་
ལས་འགུལ་ཉ་ཅང་གནད་འགག་ཅན་སྤེལ་སྤབ་པ་བྱུང་ཡོད།

སང་འཚམས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གིས་བོད་
 དོན་ལྷན་གཏུག་སྲང་ལྷག་སྤེལ་རྒྱུའི་ཁྲིམས་འཛུགས་ལྟེང་འབེབ་སྟབས་སྲིད་བསྟན་ཚུལ་ལགས་ཀྱིས་
 འབད་བཙོན་ལུགས་ཆེ་གནང་བ་དང་། མཐོ་སློབ་དང་ས་གནས་སུ་སྤྱིད་སྟུག་འདྲ་མིན་གྱི་མང་
 ཚོགས་ལ་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་སྟུང་དང་། བསྟན་ཚུལ་ལགས་ནི་ད་ལྟ་ཨ་རིའི་མིང་
 རི་ནི་ཡ་མངའ་སྤེའི་ནང་བཟང་ལྷ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལགས་དང་ཁུ་བཟ་གིས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་
 བཅས་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཡོད་འདུག།

ཐ

ལྷན་གཏུག་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས་དགོས་འདུན་གཙོ་མལ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་
 སྤྱིད་གཏོང་ཐབས། །

སྤྱིད་བསྟུན།

ཉེ་བའི་ཆར་བོད་བའི་ལྷན་གཏུགས་ལས་འགུལ་བ་རྣམས་ལས་འགུལ་འཛུགས་སྐྱུན་དང་འབྲེལ་
 ལམ་རྒྱ་སྤྱིད་ཐོག་ལུང་བཙོན་གནང་དང་གནང་སྟུང་ཡིན། ལས་འགུལ་འཛུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་
 གཞི་དེ་གཙོ་བོ་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སམ། སྤྱིག་འཛུགས། ཡང་ན་སྟུན་མོང་ཚོགས་
 ཁབ་ཅིག་མཉམ་དུབ་ཀྱིས་སྟུགས་དམིགས་གཅིག་གྲུབ་རྒྱུ་དང་དེ་དུས་ཡུན་རིང་བོར་རྒྱུན་
 འཛིན་གནས་སྟབས་ལ་ཞིག་རེད། འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་སྤྱིད་དེ་དམིགས་བཀའ་གྱི་གནད་དོན་དང་མིག་
 རྒྱུད་སྲིད་ཅ་དོན་ལ་དམིགས་སུ་གཏད་ས་ཞིག་རེད། གནས་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་
 དང་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་ཐོག་གསལ་གནད་ཉ་ཅང་ཆེན་པོར་སྦྱར་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་
 ལས་འགུལ་གྱི་འཕེལ་རིམ་དང་། སྟབས་འབྲས་སོན་པ། འགོག་རྒྱུན་སྲིད་པ་དང་། འབྲུང་འབྲུང་
 གྱི་གོ་སྐབས་ཁབ་གི་སློང་གོས་བསྟུང་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། །

གདོང་འདུས་སྤྱིད་འཛོམས་ལགས།

གདོང་འདུས་སྤྱིད་འཛོམས་ལགས་ནི་ཨོ་སྤིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་
 ཡངས་ཚོགས་པའི་འཐབས་སྟུང་ལས་འགུལ་སྤེལ་འཁྲིད་པ་
 དང་ཨོ་སྤིང་བོད་དོན་སྟུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་འཁྲིད་

འདིའི་ནང་ལྷན་འགུག་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་སྐྱེད་དང་། ཉེ་ལམ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ལྷན་འགུག་
 རྒྱབ་འབྲས་ལྡན་པ་རི་བྱུང་གཙོ་བོ་ལོང་འབྲུང་ལྷན་འགུག་གོ་སྐབས་རི་ལོང་གསལ་སྟོན་
 གནང་རྗེས་ཀྱི་བརྒྱུས་ལུགས་ལྟར་།

རྫོང་ལོ་རི་ཡ་མོན་ལྷན་ལེ་རི་ལགས།

རྫོང་ལོ་རི་ཡ་མོན་ལྷན་ལེ་རི་ལོ་རྒྱུ་དང་བདེན་ཚོགས་པའི་
 འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ལྷན་འགུག་
 རྒྱལ་ཚོད་དེས་སྟོན་པའི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད། ཞེ་སྟེག་
 སེ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 དང་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཁྲིམས་ཐོག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་རབ་
 འབྲས་པ་ཐོན་ཡོད། འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་

ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཚོགས་པ་སྤྱི་གཞུགས་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་ཅམ་རིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་
 ལྷན་འགུག་ལས་འགུལ་སྒྲིལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་ཐང་ཉམས་ཞིབ་
 རྒྱུད་པའི་ཉམས་སྲོང་ཡོད། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་བོད་ཀྱི་དྲང་བདེན་ཚོགས་པའི་ནང་མ་ཞུགས་
 བོད་རྫོང་ལོ་རི་ཡ་མོན་ལྷན་ལེ་རི་ལོ་རྒྱུ་ལུ་ལྷན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་ནང་བྱུག་
 ལས་གནང་ཡོད། ཚོགས་པ་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཚོགས་པ་ཆེས་ཐོག་
 མ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཨིན་ཡུལ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་དྲང་ཆེ་གནང་
 ཡོད། བོད་དོན་ཐོག་བྱུག་ལས་གནང་འགོ་མ་ཚུགས་བོད་རྫོང་ལོ་རི་ཡ་མོན་ལྷན་ལེ་རི་ལོ་ས།
 ཨིན་ཡུལ་རྒྱལ་ས་ལོན་ཾོན་དུ་ཁྱེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པའི་བརྟེ་
 གནས་ཁང་དུ་དཀྱིལ་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡ་དང་བྱང་ཨ་ཤི་རི་ཁའི་ལས་འཆར་ཐོག་བྱུག་ལས་གནང་
 ཡོད། བྱང་ཨ་ཤི་རི་ཁའི་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟེན་བཞག་ཆབས་ཆེ་བཏང་བའི་
 ལྷན་ཐོ་ཡང་བཏོན་ཡོད། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༣ ལས་བཟུང་ཁོ་མོས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱོད་
 པ་དང་ལྷན་ཉ་ཅང་ཐག་ཉེ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུག་ལས་གནང་ཡོད།

དམིགས་བསལ་བརྗོད་གཞི།

རྒྱའི་བཙུག་ཁང་ནང་སྤྱད་སྦྲོང་མནར་གཅོད་མུངས་པའི་སློབ་

ཕུན་ཚོགས་ཉེ་སྤོན་ལགས།

དཔའ་མོ་ཕུན་ཚོགས་ཉེ་སྤོན་ལགས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོར་
འབྲུངས། རང་ལོ་ ༡༧ ལྷན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་མོས་ལྷར་
ལྷ་སའི་བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་སྤོན་དེ་བཙུན་དགོན་དུ་ཞུགས། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉེན་ལྷ་སའི་བར་སློབ་ནང་ཞེ་
བའི་སྐད་འདོད་བྱས་རྗེས་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ།

མི་རིགས་ཁ་བྱལ་དང་། གསར་བཟེང་ངོ་ལོག་བྱས་པའི་ཉེས་
མིང་ལོག་མི་ལོ་དགའའི་རིང་བཙུན་འཇུག་གིས་ཁྲིམས་ཐག་བཅད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོའི་ལྷ་ ༥
ནང་དཔའ་མོ་ཁོང་དང་བཙུན་མ་གཞན་ ༡༣ ལས་ཤོད་རང་དབང་གི་སྒྲུ་གཞས་སྒྲུ་འཇུག་བྱས་
རྗེས། ཁོ་མོར་མི་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚད་འཕར་སྤོན་བྱས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གཞོན་ནུ་གསལ་ལ་བཞེན་ནས་བཙུག་ཁང་ནང་དུ་མི་ལོ་བཅུ་བདུན་ལྷན་དཀར་སྤྱད་འདྲུག་འདྲུག་མིན་
མུང་རྗེས་ནང་གསོ་སྦྱོར་བཙུག་ཁང་གི་མིང་ཐོག་ནས་སློབ་བཀོལ་ཐོབ་སྟེ་དང་ཐོ་ཨ་རིར་ཐེབས་བ་
དང་ཕྱིས་སུ་སྤྱད་མི་ནང་ཚབ་སྤིད་སྤྱད་སྤྱོད་བཙུག་ཁང་ལོད།

ཐ

དུང་རྒྱུངས་ཤོད་དོན་ལྷན་ཁུག་ཚོགས་པའི་དོ་སློབ།

བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་ལགས།

ཕྱི་འབྲེལ་བྱང་འཕར་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་ལགས་ནི་ཨ་
རི་ཤོད་མིའི་སློབ་ཡོན་ལས་གཞི་ལོག་ནི་ལུ་ཡོག་གཞུག་ལག་
སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་གཞུག་ལག་
རབ་འབྲུམས་པ་ཐོན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༡༧ ཉེན་
གཞུང་མིན་སློབ་བསློང་ནས་ཕྱིར་འཁོར་གྱིས་ཕྱི་མི་འཕགས་

༡༩

བོད་འབྲེལ་མཐུན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དུ་ལས་འགན་བཀོད་སྡོམ་གྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་
 ༡༢ ཉིན་དུང་གཞིན་གནས་རིམ་དུ་གནས་སྡེད། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢ ཉིན་དུང་གཞིན་
 གནས་རིམ་དུ་གནས་སྡེད་གྱིས་ལྷོ་ལོ་འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དུ་ལས་
 འགན་རང་འཇགས། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་བཀའ་དུང་ཡིག་ཚང་དུ་གནས་སྡོམ།
 ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ཉིན་ལྷོ་ལོ་སྐྱེ་ཚབ་དོན་ཁང་དུ་གནས་སྡོམ། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥
 ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བོད་ཀྱི་སྲིད་བློན་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དུ་གནས་སྡོམ། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་
 ༡ ཉིན་དུང་འཕམ་གནས་རིམ་དུ་གནས་སྡེད་གྱིས་ལས་འགན་རང་འཇགས། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
 ༧ ཚེས་ ༡ ཉིན་ནས་ལྷོ་ལོ་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དུང་འཕམ་དུ་གནས་སྡོམ་གྱིས་བོད་མིའི་སྤྲོད་
 འཇུགས་ཀྱི་མཁུན་ཚབ་བར་བསྐོ་གཞུག་གནང་ཡོད། །

ཅ

ལུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་སླེབ་སྐབས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་བོད་དོན་གནས་བབས་འབྲེལ་བརྗོད་རི་
 ལྟར་བྱེད་དགོས་པ།

སྤྱིར་བཏགས།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་ལ་ལྷ་ཚུལ་ཐད་ལྷན་པ་ལྟར་
 བའི་འགྲུར་བ་བཏང་འབྲས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་ཁག་གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་དེ་རྒྱ་ནག་
 བར་ཁུལ་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚོད་དཔག་གིས་ལས་དོན་ཚོམ་གྱི་ཡོད། བོད་དོན་འཐབ་
 ཚོད་ཀྱི་ལུ་གཏུག་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིར་བཏགས་འབྲས་ལྟར་ལ་ཡོང་བར་ང་ཚོས་དཔེ་མཚོན་ལ་འགྲུར་བ་
 གཏོང་དགོས། དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་དང་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དོན་གནས་བབ་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ལྷན་ཐོག་གཞི་ཅའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོད་དཔག་དང་ཐབས་ལམ་ལ་འགྲུར་བ་གཏང་རྒྱ་དེ་ཡིན། རི་སྲིད་སྲིད་གཞུང་གི་
 ལས་ཀྱི་སླེ་མོ་བ་དང་། གསར་འཕོད་པ། མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་
 བར་ཁུལ་གནད་དོན་ཞིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་རིགས་གུང་ལུང་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་བསམ་
 བའི་ལྷ་ཚུལ་ཡོད་ན། དེ་སྲིད་དུ་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་བབ་ལ་སྤོམ་
 བརྗོད་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་བོད་དོན་ལ་དོན་ཐན་ལྟར་བའི་བན་ལོགས་བྱེད་མི་ལྷུག།

མི་ཁལ་མོན་མཐུ་མན་སྤྲུག་ལགས།

མི་ཁལ་མོན་མཐུ་མན་སྤྲུག་ལགས་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཚད་
 བ་ཞིག་དང་། བར་འདུམ་བྱེད་མཁུན། རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་
 དབར་ཞི་བདེ་སྐྱུན་རྒྱུར་མ་ཐུན་འལུར་བྱེད་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་
 ཡིན། འད་ཀྱི་མོར་རང་བཅོན་ཐོབ་སྐྱབས་ཁོང་གིས་འཛམ་གླིང་
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་གནས་ཐོག་ ལུལ་དེའི་སྤྱི་

སྤྱི་ཚོལ་ཚེན་མཚོག་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་སློན་པའི་ལས་ཁུངས་ལྷན་ཁུངས་ལོང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོ་
 ༡༠༡༡ བར་དགའ་ལྡན་མོ་བྲང་ཡིག་ཚང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་སློན་པའི་ལས་ཁུངས་ལྷན་ཁུངས་ལོང་
 འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོ་ ༡༩༧༥ བར་སྤོང་སི་ལོན་གཞུང་ལག་སློབ་ཁང་དུ། དེར་དུས་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པའི་ཐོག་ཚེད་བཅར་སློབ་དཔོན་ཚེན་མོའི་
 རྒྱལ་ལས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རོམ་དང་སྤྱི་ཡི། སེན་མེ་རེན་སི་སི་ཀོ། མོན་ཀྱི་མེ་བཅས་སུའང་
 སློབ་ཁྲིད་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ ༡༩༩༡ བར་ཁོང་གིས་ལེ་དར་ལེན་ཁྲིའི་གྲོང་ཁྲེང་ཉེག་
 ཏུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་འཛུགས་ཐོབ་པའི་མི་མང་ཚོགས་པའི་ (UNPO) སྤྱི་
 ཁུལ་བྱང་ཆེའི་རྒྱལ་ལས་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་མ་ཤིང་ལོན་ཀྱི་སི་དང་ལོན་ཀྱི་ལོན་
 རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐྱུན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྲིག་འཇུགས་མེལ་མར་ཉེལ་དང་།
 སེན་མེ་རེན་སི་སི་ཀོར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ལེ་ལེ་དང་མར་ལེན་ཞེས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་
 དེར་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་ཡོད། ཁོང་གིས་ ༡༩༩༠ ལོར་སྤྱི་ལུགས་སྐྱོད་མེ་སི་དང་ལྷན་བོད་
 ཀྱི་གནས་བཟུས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་དང་། ཅ་ཆེའི་དབང་ལུང་། གཞན་ཡང་རིང་གི་སི་ལྷང་ནས་བཟུང་
 ཞེ་ལེ་ཡའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ། (༡༩༧༡) ཞེས་པ་འདོན་སྤྲོད་གནང་ཡོད། འཛམ་གླིང་མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཚན་རིག་རིག་གཞུང་གཅེས་སྤྱོད་ཚན་པའི་ཁྲུབ་ཁོངས་
 འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཞོ། ཞེ་བདེ་སྤྱང་སྤྱོད་ཁང་ (སྤར་སི་ལོ་ན། ༡༩༩༩) ལོ་ཆེད་
 ཚོམ། ཚོད་རྟོག་འདུམ་སྤྲིག་ཡོང་སྤྱད་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལག་བསྟར་དགོས་པ།
 ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁུ་པའི་སྐྱུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱུན་ཐོ་ (༡༩༩༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡
 ལོ་ ༡༩༩༡ བར་) དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་བབས་དང་ལོ་
 རྒྱུས། ཐོབ་ཐང་། རེ་བ་བཅས་ལ་བལྟ་བ། (སྤེ་སི་མེའུ་ ༡༩༧༢) བཅས་འདོན་སྤྲོད་བྱས་ཡོད། །